

A mai szám ára 20 fillér.

DEBRECZENI

FÜGGETLEN ÚJSÁG

Vasárnap
1927 május 22.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA:
12
FILLÉR.

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 36 Pengő, 1/2 évre 18 Pengő, 1/4 évre 9 Pengő, 1 hóra 3 Pengő. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXV. évf. 116. szám.

Tizenötezer magyar

gyűlt össze tegnap Budapesten. Tizenötezer magyar kálvinista, e csónkaházának tizenötezer igazi, kemény magyarja, aki az egész ország kálvinista magyarját képviseli. Ez alkalommal első ízben gyülekeztek össze ilyen országos gyűlésre a magyar kálvinisták, hogy hitük, hazafiságuk és erejük nagyságát láttannák az ország népe előtt.

Az „Egyedül az Istené a dicsőség” feliratu nagy termében az ipar, az emberi munka csarnokának ötezer ajak zengte ma reggel: Jövel Szentlélek Uristen kezdetű zsolnárt. És azután következtek egymásután ima, bibliamagyarázat, istentisztelet és előadások. És minden szóból, minden beszédből az Isten imádata, a haza szeretete csendül ki. Ezek a szent érzések fűtik át a szónokokat és hallgatókat egyaránt és ezek adják meg az alapangot minden szónak és minden gondolatnak. Belekapcsolódik a beszédbe az irodalom, a művészet, amelyeket a hanyatló korban a reformáció teremtett újjá a magyar társadalommal együtt. Megtérést, vezeklést hirdet a kiváló szónok, mert nélkülül és Krisztus nélkül nincs remény az ország elvesztett pozíciójának visszaszerzése, Krisztus nélkül nincs magyar jövő.

Ezek a tények, ezek az érzések és gondolatok adnak nagy, megmérhetetlenül nagy jelentőséget a magyar kálvinisták első országos gyűlésének. És különösen nagy örömmel és tisztelettel fordul e nagy gyűlés felé Debrecen népének figyelme, annak a Debrecennek, amely mindig és ma is erős vára a magyar kálvinizmusnak, a magyar kálvinista tradícióknak, a törhetetlen magyar hazaszeretetnek és a magyar kulturának. Ez országos kálvinista megnyilatkozás tanúságtétele a duzzadó erőteljes magyar kálvinista életnek, amelynek történelmi múltja és jelentősége a magyar történelem lapjain kitörölhetetlen sorokkal áll örök emlékezetül.

Bennünket debrecenieket örömmel és büszkeséggel tölt el ennek a nagygyűlésnek impozáns volta, a gyűlés tartalmának, az ott elhangzottaknak magasztossága, amelyben nem keres más érzés és más gondolat kifejezést, mint a krisztusi nagy igazság: a szeretet és a hazaszeretet. Örömmel tölt el e gyűlés, mert együtt látunk rengeteg magyar erőt, szellemet, amely nemcsak egy országnak, de egy világnak és e világ népének demonstrálja, hogy e földön Istent felő, erkölcsöket tisztelő, hazáját sze-

rető és Istennek és e hazának élni akaró magyar nép sokasága él, amelyet a fájdalmas igazságtalanság meg nem tört, de megkeményített a bizonyosan nem örökké elvesztett hazarészekben maradt

Az emberi akarat és haladás hőse, Lindberg kapitány átrepülte az Óceánt és ma este Párisba érkezett

Az egész világ közvéleménye felő aggodással figyelte a bátor amerikai pilóta, Lindberg kapitány startját, aki tegnap délben indult a new-yorki repülőtérrel, hogy átrepülje az Óceánt. Lindberg vállalkozása páratlanul áll az aviatika történetében, mert teljesen egyedül indult életveszélyes útra. A pusztá gondolatra is összeszorul az ember szíve, hogy egy 25 éves fiatalember teljesen egyedül vezeti a hőrekeny gépet 34 óras útján a hullámok felett, csupán a szeszélyes motorokban és idegzetének erejében bízva. Különösen heroikusnak tűnik fel Lindberg vállalkozása Coli és Nungesser halálútja után, akik pedig jobb felszereléssel és kedvezőbb körülményekkel között vágta neki az Óceánnak.

Lindberg kapitány az emberiség hősenek tekinthető, mert utia bizonyosság arra, hogy az emberi akaratot a civilizáció végtelen perspektíváit nyitja meg legyőzve a vak, lelketlen elemeket.

A hős pilóta megérkezését az alábbi szűkszavú távirat számol be a késő éjszakai órában:

Páris, május 21. Lindberg amerikai repülő 10.22 órakor a lebourgeti repülőtérre leszállt.

Az amerikai indulásról az alábbi érdekes jelentéseket közölük:

New-york, május 21.

Olyan sűrű volt a köd Long Island fölött, mikor Lindberg kapitány startolt, hogy néhány perccel a felszállás után, ami csak a harmadik kísérletnél sikerült, aránylag csekély magasságban már eltűnt a nézők szeme elől a Spirit of St. Louis. Az indulás előtt a vakmerő pilóta senkinek sem mondta meg, hogy nemcsak próbautról van szó, hanem komolyan akar indulni a new-york-párisi útra, csupán a léghajó konstruktorja volt beavatva, akitől néhány keresetlen szóval bucsuzott el.

A tegnapi esti new-yorki lapok ismét érdekes részletet közölnek Lindberg kapitány személyéről és bámulatos hidegvérűségéről. Ennek jellemzésére felhozzák, hogy az

magyar testvérekkel való újraegyesülés akarásában.

Az itthon maradt kálvinista magyarok és minden magyarok al-dása és szeretete száll a magyar kálvinisták nagygyűlése felé.

amerikai repülők, ha róla beszélnek, nem is említik a nevét, csak azt mondják: az örült és mindenki tudja, hogy csak Lindbergről lehet szó. Nincs olyan vakmerő és életveszélyes vállalkozás, amire Lindberg nem volna kapható.

A csütörtök estét Lindberg kapitány két ismerősevel töltötte, elment velük vacsorázni, aztán elbucuzott. Nemcsak hogy nem említette nekik sem, hogy reggel indulni fog hanem egyáltalán nem akart beszélni az óceáni repüléséről és miután elvált tőlük, betért

A kálvinisták nagygyűlése első napján a magyar reformátusság politikai érvényesülését követelték

„A magyar kálvinisták ezúttal nem lehetnek csak népség és katonaság a politikai élet színpadán”

A városligeti Iparcsarnokban ma reggel kezdődött a kálvinisták két napra tervezett nagygyűlése, amelyre az ország minden részéből nagyszámban gyűltek össze. Kilenc órakor felzendül a zsolnárt, majd Czeglédy Sándor egyházkerületi főjegyző lép a szószékre és prédikációt mond, áldást kérve a hatalmas gyülekezetre, az országra és a nemzetre.

Zsolnárencélés után Sebestyén Jenő teológiai professzor nagy érdeklődéssel várt beszéde következett. — A teológiai professzor előadásának „Az Isten dicsőségének szolgálata a nemzeti életben” címet adta.

— A biblia és a politika a kálvinizmusban a legszorosabban összetartoznak.

— A kálvinizmus telítve van szociális és politikai elvekkel, amelyek azt diktálják minden magyar kálvinistának, hogy törődni kell a közügyekkel. Ne csak az égből, itt a földön is legyen meg az Ur akarat.

A kálvinizmus nem elégedhetik meg azzal, hogy csak egyéneket nevel, de világnézetet,

egy moziba. Végignézte az előadást, majd egy negyedórával éjfél után hazatért, lefeküdt, de már két óra múlva felkelt.

Még koromsötét volt, mikor Lindberg kiért a hangárba. Hajnalhasadtával híre futott, hogy Lindberg startol. Rohantak az emberek, hogy lássák az indulást. Lindberg a Spirit of St. Louis mellett állott, már teljesen utrakészen és reggelizett. Három szendvicset evett meg. — Gépésze jelentette, hogy minden rendben van, erre a kapitány bólintott egyet és máris felszállt a nyeregbe, megragadta a kormányt és leszállt az embereknek:

— Abszolút biztos vagyok benne, hogy holnap épségben Párisban leszek!

Berreggett a motor és nekilendült a gép, de nem akart fölemelkedni, másodsor is gurulni kezdett, azonban alig félméternyire emelkedett fel, már megint gurult, végre harmadszor sikerült a start. Percek alatt eltűnt a nézők szeme elől a reggeli sűrű ködben.

elvéinek alkotó erejével jelentkeznie kell a politikai élet terén is.

(Ugy van, ugy van! — hangzott mindenfelől a teremben.)

— Kálvinista politikai pártot követelünk! — hangzott egy közbeszólás.

— A kálvinista világnézetnek önálló politikai tényezőként kell fellépni. A biblia maga is tele van politikával. A magyar kálvinisták mindig politizáltak, csak 67 óta történt változás. De most változott a világ fordulata, amikor minden világnézetet alapon helyezkedik el, a kálvinista világnézetnek is el kell foglalnia a helyét a nemzet közéletében.

— De mindenekelőtt

politikai érettségre kell nevelni a magyar reformátusokat,

hogy tudjanak helyesen politizálni és a legelvhűbb, legjellemesebb politikai rétegé válhassanak. — Örömmel olvastuk — úgy mond a szónok — hogy Magyarország miniszterelnöke, Bethlen István gróf a leghatározottabban leszögezte magát a keresztény politika mellett. De a keresztény politika-

nak eddig csak egyik szárnya van kiépítve, ki kell építeni a másik szárnyat is, mert csak így tud két szárnyal repülni.

A magyar kávinisták ezentul nem lehetnek csak népség és katonaság a politikai élet színpadán.

A haza leghűségesebb rohamcsapatái akarnak lenni a magyar kávinisták. Az egyháznak nem szabad politizálni, csak az ígét hirdetni, de a református állampolgároknak szabad, sőt kell.

Zsoltárszó, majd Szücs József esperes áldása után felhangzott a Himnusz és egy órakeret véget ért a nagygyűlés programjának első része. Délután félhét órakeret a Szabadság téri irredenta szobrokhoz vonultak ki a nagygyűlés résztvevői és megkoszorúzták a szobrokat.

A nagygyűlés legjelentősebb része holnap délelőtt fog lefolyni az Iparcsarnokban, ahol Baltazár Dezső és Ravasz László püspökök fognak beszélni.

A nagygyűlés vezetésétől szerzett értesülésünk szerint a nagygyűlésen tartózkodni fognak attól, hogy a katolikus egyházzal szemben védekezés formájában is támadások hangozzanak el.

A Statisztikai Társaság tagjai Debrecenben

A Statisztikai Társaság ez évben Debrecenben tartja vándorgyűlését és a társaság vezető tagjai élükön gróf Teleki Pál volt miniszterelnökkel, szombaton este érkeztek meg Debrecenbe. Családtagjaikkal együtt 65-en jöttek le és külön vilamoson mentek az Arany Bika szállodához.

Az állomáson a tudós társaságot fogadta az egyetemi tanárok küldöttsége és Ilyefalvi Vitéz Géza rektor üdvözölte őket rövid beszédben. A város nevében dr. Vargha Elemér tb főjegyző köszöntötte a tudós társaságot Gróf Teleki Pált, mint főcserkészt egy diszszakasz élén Mezey Béla üdvözölte. Este késő vacsora volt az Arany Bikában, melyen számos felköszöntő hangzott el.

Gondolatok Móríc Zsigmondról

A Nyugat írói közül kettő a kiütőközön, szembeszökően magyar: Ady Endre és Móríc Zsigmond. A többiek magyarsága rejtettebb, halkabb buzogásu erő, árnyaló szín, titkosan munkáló tűz, európai kulturába ágyazott, idomult energia. Ennek a kettőnek a magyar volta kiáltó, lobogó, ragyogó. Minden könyvükből a féket nem érző, formálhatatlan ös-indulatok áradnak elő. Öntudatos és ráterti magyarok, akik magyarságukat legfőbb kincsüknek érzik s a magyar problémákat a legerősebb mágneseknek, amelyek költői erejüket, érdeklődésüket magukra tudják vonni. Nemcsak írók, a magyar sors, a faji história felelőscinek, hivatott, tragikus szavú kommentátorainak is tudják magukat.

Ady Endre meghalt, Móríc Zsigmond él. Ady már kezd azzá lenni a magyarság előtt, aminek ő maga szánta, tudta magát. Móríc Zsigmond, akinek 25 éves írói jubileumát most ünneplik, még mindig csak „nyugatos író”. Még mindig csak a lázadót, a különcöt, az erotikust, a parasztot látják benne, még mindig a „destruktív

Értekezlet a kereskedelmi és iparkamarában a mezőgazdasági termények értékesítése ügyében

Közgazdaságunknak egyik legfontosabb kérdése az agrár termékek minél tökéletesebb értékesítése, ami a körülmények miatt rendkívül nehéz akadályokba ütközik. Nagyon sokan azonban ennek dacára is az értékesítés szervezete körül gondolják a bajok forrását s ezért ma nagyon sok helyen foglalkoznak az értékesítés valamilyen új megszervezésének gondolatával. Az Országos Mezőgazdasági Kamara kezdeményezésére a kereskedelmi és ipari érdekeltség bevonásával értekezletet hívott össze a Debrecenben székelő Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara is ma, május 22-ére.

A Kereskedelmi és Iparkamara e hó 20-án, pénteken délután értekezletet tartott, amelyen Geiger Simon kamarai beltag terménykereskedő elnököt. Dr. Radó Rezső kamarai főtákar a kérdés minden részét megvilágító beszédében ismertette a mezőgazdasági termények értékesítése körül felmerülő akadályokat. A mezőgazdasági termények és az állattenyésztés produktumainak minél tökéletesebb értékesítése közös érdeke a mezőgazdaságnak és a kereskedelemnek, valamint a feldolgozó iparnak. *A nyers termények, állatok, valamint az ezekből ipari feldolgozásuk által előállított ipari termékek értékesítése par excellence a kereskedelem hivatása és teendője.*

Az országos érdekből fontos célkitűzés eredményes elérése csak úgy biztosítható, ha az egyes foglalkozási ágak természetes tevékenységének utjából közös munkával és támogatással igyekszünk elhárítani minden akadályt s energiánkat feleslegesen nem kell természetellenesen támasztott mesterséges versenyek elhárítására fordítanunk.

Ebben a tekintetben az újabb időben biztató jelenségek észlelhetők, amennyiben illetékes helyekről nyilatkozatok történtek arra vonatkozólag, hogy a szövetkezetek

támogatásában azokról a frontokról visszavonulás fog bekövetkezni, ahol a legitim kereskedelem megteszi a maga köteleességét és a legrejtettebb helyeken is kifogástalanul működik. Ezekben a nyilatkozatokban kissé sok a fenntartás, mert a kereskedelemnek az értékesítés eszközésére és lebonyolítására meg van a maga évtizedeken át kialakult szervezete, amellyel meg is tudja tenni a maga köteleességét, azonban az agrár értékesítésének megszervezése alatt nem helyes a támogatásban részesülő szövetkezeti konkurrencia megteremtése, mert a versenyfeltételek egyenlőtlenek, nagy különbség az, hogy a kereskedő, ha rossz üzletet csinál, maga fizet rá és esetleg bele is bukik és ezért nem versenyezhet olyan konkurrenciával, akinek rossz üzleteiből származó veszteségeit szanalás vagy támogatás címén végeredményben az adófizetők fizetik meg.

Az agrártermékek tökéletesebb értékesíthetése csak úgy érhető el, ha visszatérünk az évszázadokon kifejlődött munkafelosztás természetes határainak egyedül célszerű és észszerű betartásához. *Az értékesítés munkájának elvégzésére szükségtelen bármely új szervezet életre hívása. Elvégezni ezt a kereskedelem, csak el kell hárítani az utjából minden akadályt s elsősorban az utóbbi évek kereskedelmiellenes irányzatát egy határozott kereskedelembarát közérületnek kell felváltani.* El kell hárítani az exportra dolgozó kereskedő bevásárlása elől a bevásárlásokat korlátozó szállítási, vásári és piaci rendelkezéseket. *Különösen fontos az export szempontjait figyelembevevő kedvezményes vasuti exporttarifák bevezetése.* Szükséges a liszt kivétel emelésére szolgáló intézkedések megtétele, mert ez fokozhatja a malmok vásárlási képességét. Végül rámutatott előadó főtákar az adó és különösen a lorgalmi adónak az exportra is rá-

nehezülő nyomására.

Dr. Radó Rezsőnek általános helyesléssel fogadott előadói beszéde után Versényi Tibor vezérigazgató kincstári főtanácsos rendkívül érdekes és lebilincselő felszólalásában a konkrét adatokat egész sorozatával támasztotta alá a kamara vezetőségének a főtákar által előadott álláspontját.

Kontsek Géza kamarai beltag a szövetkezetek túltáplálásáról beszélt, amelyet helytelenit. A kereskedelem hivatása magaslatán van s a ráháruló feladatot sikerrel oldja meg, ha utjából elhárítja az akadályokat. Ezek a közterhek súlyosak voltak, a vasuti díjszabás magassága, indokolatlan a magas díjtartifa, hiszen a vasut felesleggel dolgozik, a magas díjtartifák lehetlenné teszik az exportot.

Gál Samu: Egy epizódot mond el, amely Versényi megállapításának a helyességét igazolja. Tény, hogy a vasuti tarifák magasak s inflációval kapcsolatban növekedtek így meg. A pénz romlásával együtt folytonosan emelte a vasut a tarifát s azt nem is volt hajlandó leszállítani, csak akkor, amikor a kocsis és autóverseny erre kényszerítette.

Keppich Béla felszólalása után, aki többek közt azt bizonyította, hogy a vasuti tarifa magas s nagymértékben teszi lehetlenné az értékesítést és az exportot. A vasuti tarifa 50 százalékkal magasabb a békebelinél. Csengerből egy vagon csöves kukorica fuvardíja 66 mázsa kukoricát emészt fel, egy vagon zab 30 mázsa zab árába kerül. Ezeket az anomáliákat kell sürgősen orvosolni.

Geiger Simon röviden összefoglalja az elmondottakat és következményként megállapítja, hogy az értékesítés nagy kérdésének megoldásához három fontos kellék szükséges: pénz, minőség, fuvar. A tökéletesítésével racionálisabbá kell tenni a termelést, emelni kell a minőséget és olcsóbbá tenni a fuvar.

A népes és rendkívül érdeklődéssel kísért értekezlet ezután bezárta.

irodalom” megtévedett tehetségét, a „kettészakadt irodalom” balpárti epikusát.

Vajon neki is meg kell halnia, hogy elkezdhesse méltó életét?

Minden nagy író világtérítő, felfedező, hódító. Mórícznak is külön világa van, egy nagy birodalom, amelyet ő teremtett: emberek, akikbe ő lehelte lelket, tárgyak, amelyeket ő formált ki. Ha könyvei kapuján belépünk az ő országába, mindenben megérezzük az ő keze nyomát. A falusi házak, kisvárosi uccák, öreg butorok, zsíros vagy sovány földek mind az ővéi: érzékeltesek, élők, konkrét, e világbeli valamik, Móríc Zsigmond birtokai. Az emberei is csak itt láthatók. Ezek a nehéz vérű borissza és hetvenkedő legények, a mézesajku, sóvár és büszke menyecskék, a földboldondja, száraz öregok, a praktikus eszü, gonosz vénasszonyok — az ő gyermekei itt mindenki: furlángosok, önzök, mámorosok, nagybélűek, sunyik, gögösek, jószágosak, szenvedők, mind.

Láttam egyszer Debrecenben. A Piac uca aszfaltjáróján ment, zömök, vállasan, pocakosan. A lábait kissé szétvetette, ahogy a kö-

verek szokták, de különben izmosan, rugalmasan járt. Térdnadrágot viselt, finom szövötből, vas-kos lábaszárán nehéz harisnya feszült, a cipője sárga bőr volt, alighanem vadonatúj. Nyakig úgy festett, mint egy angol lord. De a feje! Szép, nagy koponya, oldalt omló, rendetlen üstök, ravasz-kás szemek, vastag bajusz, jókora toka. Alaposan kitéltett paraszti fej volt. A mosolya meg kedélyes, biztonságos mosoly, nem is mosoly: a jóérzés derűs vonása csak. Az angol ruha, akármilyen pompásan festett, valahogy nem illett rá. — Gazdag parasztbirtokosnak éreztem, aki kiöltözött, a forradalmiságot, ujszerűséget, teremtő bátorságot, tragikus magyar lánghelmét nehéz lett volna e percben kiolvasni belőle.

Pedig forradalmi, új és bátor. Lerombolta a hamis népiesség vásárnapi mázu, olcsó romantikájú szobrárt és felépítette a reális, élő, emberien-bonyolult, rosszból és jóból összetett parasztot. Vakmerően belenyúlt a szociális és szekszuális problémák darázsfészkébe, volt bátorsága napvilágra hozni olyan dolgokat, amelyeket addig nem létezőnek, vagy irodalomképtelennek minősített az álszemérem

vagy a jószámító önérdék.

A nehéz, mélyreturó, szennyet forgató, komor képekkel döböntő írók közé tartozik, de sajátos módon mindig egyensúlyt tart a derűvel, a mosollyal, a reménnyel. A hangulati fény- és árny-elosztás mesteri aránya teszi, hogy mély komolysága és súlyos bátorsága mellett is mindjobban beveszi magát az olvasók szívébe, — népszerűsödik.

Móríc Zsigmond azok közé a kivételes író-zsenik közé tartozik, akiknek pályája folytonos emelkedést mutat. A férfikora delére fölhágott író, mintha még nem jutott volna el pályája delelőjéhez is, szinte ontja a hatalmasnál-hatalmasabb műveket, amelyek mindegyikében új, eddig nem sejtett erőt felvilágosít. Mikor azt hittük már felért a csúcra, ő lankadatlan erővel megy tovább és a nagyság és szépség újabb, szédítőbb tetőire ragad föl bennünket. Ennyi titáni öserő be kell, hogy vágjon minden ódon várkaput, a lánghelmének ily perzselő tüze meg kell, hogy olvasszon minden jégpáncélt, kell, hogy Móríc Zsigmond a köztudatban is az legyen, ami igaz érdeme szerint: a Nemzet Költője.

Gulyás Géza.

A Mezőgazdasági Kamara értékesítési ankétja

Vasárnap délután 3 órakor tartja a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a vármegyeháza nagytermében az ipari, kereskedelmi és pénzügyi érdekeltségeknek bevonásával értékesítési ankétját, amelyen részletes megtárgyalás alá fognak kerülni mindazok a jelenségek, amelyek a mezőgazdaság produktumait kedvező, avagy kedvezőtlen elértékesítést úgy beföldi, mint külföldi vonatkozásokban befolyásolják.

Az értekezlet szerves részét képezi az Országos Mezőgazdasági Kamara által megindított azon nagyarányú mozgalomnak, amely a mezőgazdasági termelvényeknek beföldi, valamint export útján vámkülföldi kedvező elértékesítését biztosítani hivatott.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ez értékesítési ankétja iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg, nemcsak a Tiszántul egész gazdatársadalmi körében, hanem a többi kereső foglalkozási ágakhoz tartozó érdekeltségek körében is. Budapestről is számosan jelentették be már a Kamaránál az értékesítési ankéton részvételüket.

Bérmozgalmak a debreceni cipőgyári munkások körében

Néhány nappal ezelőtt a debreceni cipőgyárakban a munkások megszüntették a munkát és kikérték könyveiket a munkaadóiktól. A könyvet kiadták és így sok munkás jelenleg alkalmazás nélkül van. A békéltető tárgyalások megindultak, de a felek nem engedtek álláspontjukból és így nem sikerült a békéltetés.

A városi elöljáróság ipariügyi osztályán a következő információt adták:

— Sztrájk nincs, bérmozgalmról nem szó négy nagyobb cipőüzemben. Május 16-án, hétfőn volt ez ügyben a békéltető tárgyalás és ezzel meg is szűnt a tulajdonképeni sztrájk.

— Tárgyalás alkalmával a munkaadók hivatkoztak a gazdaság viszonyokra, amelyek a további emelést nem bírnák meg és így nincsenek olyan helyzetben, hogy a legkisebb méretű javítást megadhassák.

— A munkások pedig az élet fenntartás követelményeivel indokolják, hogy szükséges a béremelés.

— A békéltető tárgyaláson meg egyezés nem jött létre, a munkaadók kijelentették, hogyha az eddig fizetett bérekkel felvenni nem volnának hajlandók a segédek őket a munkaviszonyból kibocsájtják.

— A munkások egyrésze nem vette fel a munkát s ezek könyveit a munkaadók kijelentették. Ezek a szolgálatból kiléptek. A munkások helyenként 40—80 filléres béremelést kérnek.

— Bérmozgalmat indított Barna Mihály üzemében 14, Weinberger L. Farkas üzemében 75, Krausz Ignác üzemében 14, Klein Salamon üzemében 26 és a Clement-féle cipőüzemben pedig 18 alkalmazott. Összesen tehát 147 munkás. — A Clement-üzem alkalmazottai dolgoznak, mert ezeknek az üzem a kért 40 filléres követelést megadta s így kikapcsolódtak a mozgalomból.

VÉRTEZETTEN

Irtta: FÉNYES JENŐ.

Törhetek rám vad erővel, élesre kitént törrel, melynek végén a mérég egy karcolásra les csupán a bőrön, hova beoltna dermesztő halált.
Repülhet rám ravasz ésszel bevágott dum-dum golyó leshelyre bujt barátok biztos hideg kezéből, —
szurás, lövés a testemet nem járja!
Onthat szitkot reám ki jöttévesem meghálálni csak átkozódva tudja —
átka nem fog s ha árkot huz élembe, biztos lábbal megyek a mélység szélén.
Mert esténként beteg kis lányom esdve álmos pillákkal üloe ágya szélén kis kacsóit imáson összefonja,
s mikor az álom párnájára küldi, még suttozja: apám!

És száll felém az Ég segítő népe.

Hat évi fegyházra ítélték a Homokkert uccai rablókat

Az év elején az egyik Wesselényi téri kocsmában Barna Béla, Szabó János, Vince István és Molnár István foglalkozás nélküli fiatal emberek mulatoztak és félig részeg állapotban elhatározták, hogy ki fogják rabolni a Homokkert uccán lakó öreg Kapusi házaspárt, akiknél úgy tudták sok pénz van. Éjszaka be is másztak a kerítésen és a lakás ajtajának betörése után behatoltak az öreg házaspár szobájába és revolvert szegezve rájuk kényszerítették, hogy adják át összes értékeiket. Az öreg Kapusi János nem akarta kiadni a pénzt és kijelentette, hogy inkább agyonlöveti magát, de nem mondja meg, hol a pénze. A vakmerő rablók kutatni kezdtek és a pénzt meg is találták az ágyban elrejtve a szalmazsákban.

A visszavonultan élő öregektől elraboltak 506 pengőt és aztán a megrémült házaspárra ráparancsoltak, hogy meg ne merjenek mozdulni egy félórát, mert ha utánuk mernek menni, vagy segítségért kiabálnak, agyonlövik őket.

A rablók a házaspárt bezárták a szobába és elmenekültek. Kapusiék a bezárt lakásból csak a reggeli órákban szabadították ki a szomszédok.

A rendőrség rövid nyomozás

A Töreky-tanács Kecskeméten 2400 pengő büntetésre ítélte dr Nagy Lászlót nemzetgyalázásért

Kecskemét, május 21.
Töreky Géza a budapesti büntetőtörvényszék elnöke tanácsával kiszállt Kecskeméten, hogy Nagy László dr. ügyvéd nemzetgyalázási perét letárgyalja.

Nagy László, a kecskeméti ellenzék egyik vezére, városatyja, aki egy banketten 1926 március 15-én felköszöntőjében élesen támadta a kormányt és közben, az ügyészség vádirata szerint, a következőket mondotta:

— Itt az embereket száműzötté teszi a nyomorúság, üldözötté a hatalom, jogiosztottá

POPLIN INGEK
8 pengőtől
FEKETÉNÉL.

után elfogta a rablókat, csak Molnár István nem került kézre, mert ez román megszállt területre szökött. A románok el is fogták, de nem adták ki, mert kiderítették róla, hogy román katonaszökevény. A rendőrség eljárását indította az orgazda Benke Lajos ellen is, aki a rablókkal együtt szombaton délelőtt került a debreceni törvényszék Balogh-tanácsa elé.

A tárgyaláson beismerték a vádlottak a rablást, csupán Vince tagadta, hogy része lenne benne s azt hangoztatta, hogy ő nagyon részeg volt és csak a többivel ment, de hogy miért és mit csináltak, azt nem tudta. Barna Béla elmondta, hogy a rabolt pénzen még a rablás éjszakáján megosztottak és elhagyták a város területét. Barna Bélára a tárgyalás során rábizonyult, hogy a rablást megelőzően Harsanyi kuriai bíró lakásáról is értékes holmikat lopott. A bíróság szembesítette Kapusiékot a vádlottakkal, akikben határozottan felismerték azokat, akik betörték hozzájuk és kirabolták őket.

A bíróság Barna Bélát és Szabó Jánost hat évi fegyházra, Vince Istvánt másfélévi börtönre, az orgazda Benke Lajost pedig hat hónapi börtönre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

a törvény, de meg fogjuk dönteni a terrort.

A rendőrség feljelentése alapján az ügyészség nemzetgyalázás

vádját emelte az ügyvéd ellen.

A fiatal ügyvéd azzal védekezett, hogy minden ténykedésében a hazaszeretete vezette. A közönség kívánságára szólalt fel a március 15-i banketten és poharát azokra üritette, akik bátran és önzetlenül küzdenek Kossuth eszméért. Az inkriminált kijelentéseket nem használta.

nem beszélt Magyarországról, nem beszélt az uralkodó rendszerről, csak annyit mondott, hogy a gyűlölet üldözötté teszi a bátrakat és a gerinceseket.

De Apponyi és Bethlen is mindig

hangsúlyozták, hogy a gyűlöletnek véget kell vetni.

Ezután megkezdtek a tanúk kihallgatását. Garzó Béla gimnáziumi igazgató az első tanu. Jelen volt a vacsorán, de

Nagy László beszédében nem hallotta az inkriminált passzusokat.

A beszéd nem volt hazafiatlan, ha ilyen lett volna, távozott volna a bankettől.

Waltz Károly detektív elmondta tanuvallomását, hogy a vacsorán rendes irással jegyezte az ügyvéd beszédét, az inkriminált kijelentésekre ma is emlékszik.

A beszéd tendenciája hazafias volt,

jegyzetei nincsenek meg.

Kürtössy Lóránt joghallgató a következő tanu, aki elmondja, hogy egyszer beszélgetett barátjával, Waltz detektívvél, aki a következő kijelentést tette:

„Tulajdonképen semmi kifogásolni valót nem találtam Nagy László beszédében, de Mihajlovics kapitány parancsára el kellett készítenem a jelentést.

Horváth Mihály, a kecskeméti függetlenségi párt elnöke a következő tanu.

— Hazafias beszéd volt a Nagy László dr. beszéde, amelyben azt fejtette, hogy a kossuthi eszméknek nem szabad ellanyhulniok Magyarországon. Nem lehetett a beszédben semmi inkriminálhatót találni. Senki sem kifogásolta a beszéd e passzusát.

Dudás Dániel kecskeméti ügyvéd szintén azt vallja, hogy

Nagy László dr. beszéde gyönyörű hazafias beszéd volt.

Borbás Béla földbirtokos, Pásztor János ügyvéd és Hankovszky Vilmos birtokos hasonló értelemben vall.

Felföldy Elemér ügyészségi al-elnök azzal kezdte vádbeszédét ezután, hogy a guruló rubel visszhangja szokott támadni az ilyen perek tárgyalásán. A vallomásokból kétségtelenül megállapítható, hogy Nagy László az inkriminált kijelentéseket használta. A terror-tól az fél, akinek vaj van a fején. A közhatalom egyenlő a nemzet fogalmával, aki tehát a közhatalmat támadja: a nemzetet támadja. Súlyos ítéletet kér.

Ezután Héder Lajos dr. tartotta meg védőbeszédét:

— Az inkriminált kifejezések azonban nem hangzottak el, a mai tárgyalás legalább is ezt bizonyította.

Két rendőrtanúval szemben áll Kecskemét város egész társadalmi véleményét kifejező vallomások ereje.

Felmentést kér.

Az utolsó szó jogán Nagy László izgalomtól remegő hangon a következőket mondotta:

SALVATOR-FORRÁS

KELEMES IZÚ ÜDÍTŐ,
GYÓGY ÉS ASZTALI VIZ

**VESE, HÓLYAG, RHEUMA
BETEGEKNEK
TERHES ÉS SZOPTATÓNŐK-
NEK NÉLKÜLÖZHETETLEN**

SAVOLDÓ VASMENTES

KAPHATÓ MINDENÜTT.

— Lehetnek guruló rubelekért dolgozó emberek, de itt egy szűkebb hazájából kiüldözött ember áll a bíróság előtt, akinek egyetlen álma visszakérülni Székelyországba

Ellenkező politikai állásponton állhatok, mint Bethlen István magas kormánya, kiálthatnak rám kigyót-békát, de

hogyan hazámat nálam valaki jobban szereti, azt még a vád képviselője sem állíthatja.

— Az én boldogulásom, az én jövőm, a nemzet boldogulásától, jövőjétől függ. Az én ideológiám és ezért nem lehet megbüntetni, hogy

ebben az országban a szegényeket és rongyosokat nem szabad kutasítani a társadalomból.

Ha az én elítélésem, özvegy edesanyám, éjszakánként síró hitvesem könnyei keletnek a magyar nemzet feltámadásához, akkor én is, özvegy anyám is, zokogó hitvesem is szívesen vállaljuk ezt a kálváriát.

Hosszas tanácskozás után

a bíróság bűnösnek mondotta ki Nagy Lászlót nemzetgyalázás vétségében és ezért 2400 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Tekintettel azonban a nyomatékony enyhítő körülményekre, a politikai jogok felfüggesztését és a hivatalvesztést mellőzte.

A rendőrtanuk vallomását fogadta el valónak a törvényszék és ennek alapján ítelt.

Ugy az ügyész, mint a védő felelősséget.

Határtalan lelkesedéssel ünnepték a fővárosban Móríc Zsigmondot

Az egyetemi ifjúság félezer főnyi csoportja szombaton este félkilenc órakor Móríc Zsigmond-ünnepélyt rendezett a Zeneakadémián. Az ünnepélyen Szabó Dezső, Kosztolányi Dezső és Rudnay Gyula tartottak előadást Móríc Zsigmond 25 éves írói munkásságáról. Az ünnepélyen üdvözölték az ország legnagyobb íróját és olyan ünneplésben részesítették, amire évek óta nem volt példa. Az ünnepély műsorán szerepeltek: Medgyasszay Vilma, aki Kodálydalokat énekelt, Kósa György zongoraművész és zeneszerző kísérté, Simonyi Mária, az író felesége szavalt, Palló Imre, az Operaház tagja Burg Ottónak, az Operaház karnagyának zongorakísérete mellett székely népdalokat énekelt, Kósa György Bartók- és Kodálydalokat adott elő, Sugár Károly, a Nemzeti Színház tagja és Somló István, a Vigszínház tagja szavalt. A Wesselényi uccai polgári fiúiskola gyermekkara Borus Endre vezetésével énekelt.

BECSI KEMÉNY GALLÉR
1 pengő
FEKETÉNÉL.

Ankét a vidéki kenyérsütők debreceni kenyérárúsítása ügyében

Debrecen város iparhatóságának vezetője, Vass Károly dr. tanácsnok a debreceni pékek panaszára ankétra hívta össze az érdekelt testületeket és hatóságokat. Ezt az ankétot most tartották meg és azon megjelent Hajdu vármegye alispánjának képviselőjében Egyed János tb. főszolgabíró, továbbá Marjay Ödön derecskei főszolgabíró és dr. Banda István szolgabíró, ugyasint Szilágyi József sárándi községi főjegyző, továbbá a Kereskedelmi és Iparkamara képviselőjében dr. Olasz Vilmos segédtitkár, Csiggassy Jenő m. kir. háziipari felügyelő és dr. Orosz Árpád t. aljegyző, az ipari ügyosztály vezetője, a debreceni Sütőiparos Szakosztály megbízásából pedig Schneider Mihály elnök és Galamb Ferenc jegyző voltak jelen.

Az elnöklő tanácsnok ismertette a debreceni sütőiparosok kérését kenyérsütőasszonyok részére kiadott háziipari bizonyítványok kiadásának megszorítására és a vidéki sütések közegészségügyi ellenőrzésének szigorítására vonatkozóan, mert tapasztalatuk szerint a vidékiek a kenyeret nem a szabályoknak megfelelően sütik és székérszámra hálalásszerűen árusítják. Végül kérték még a hatóság intézkedését arra vonatkozólag, hogy a törvényes határidő lejártá után, most már sütőasszonyo-

kat szakvizsgára ne bocsássák, sőt amennyiben lehetséges, az összes vidéki sütőket tiltsák el a debreceni piacon való árusítástól.

Dr. Olasz Vilmos titkár rámutatott arra, hogy a vidéki kenyérsütőket a piacról eltiltani jogalap hiányában nem lehet. — A másik kérelem, hogy további kenyérsütői szakvizsgát ne tartsanak tárgytalan már, mert a rendeleti határidő lejárt és így a vonatkozó kérelmek elő nem terjeszthetők. A háziipari jelleg enyhe elbírálásában különösen a vidéki iparhatóságok járnak el helytelenül ebben a kérdésben. Ott történik a legtöbb visszaélés, hogy egyes vidéki kenyérsütők hetenként négyszer, sőt naponként többször is sütnek. Ezt a kenyeret hordják be eladásra.

Kérte azt, hogy a sorompóknál titkon beosonó és szekérrel járó vidéki kenyérsütőket szigorúbban ellenőrizzék.

Az értekezlet az iparkamara titkár megállapításait, előterjesztését egyhangulag elfogadta.

Marjay Ödön derecskei főszolgabíró a debreceni iparosságot a megyei törvényhatóság legteljesebb támogatására biztositotta.

A debreceni iparhatóság az ankét által javasolt összes előterjesztéseket soronkívül fogadatosítani fogja.

Magoss György dr polgármester közéleti működésének csúcspontjába állítja a nagyerdei mélyfurás tervét

Réval Vajna Ferenc főgeológus szerint Debrecenben nem vezetne eredményre a kutatás

Ismeretes az a törekvés, amelynek legerősebb képviselője Magoss György dr. polgármester, hogy Debrecenben a Nagyerdőn olyan mélyfurást kíséreljen meg a pénzügyminisztérium, amilyent Hajduszoboszlón létesített. Ezzel a polgármester azt a célt akarja elérni, hogy Debrecen részére olyan melegvíz forrást kapjon, amely esetleg európai viszonylatban is számot tevő fürdő létesítésére ad alkalmat. Erre vonatkozóan a Debreceni Független Ujság már megette a maga észrevételeit, amelyeket ma is fentart, azonban mivel tudomására jutott, hogy ez irányban ma is folynak még tárgyalások a pénzügyminisztériummal, a lap munkatársa felkereste dr. Magoss György polgármestert és ez ügyben kérdést intézett hozzá.

Magoss György dr. polgármester ur ez ügyben a következőket volt szíves elmondani:

— Városfejlesztési tervem egyik legnagyobb jelentőségű tételének tartom a nagyerdei mélyfurást.

Ha ezt meg tudom még csináltatni, akkor elmondhatom, hogy nem éltam hiába és akkor be is fejezhetem közszolgálatomat.

Egy melegvízforrás, amelyet a mély furás által nyerni remélek, a fejlődés beláthatatlan perspektíváját nyitná meg Debrecen városára vonatkozóan. Ez ügyben állandóan tárgyalásokat is folytatok a minisztériummal és most is, amikor legutóbb fenn voltam, fölkerestem a

pénzügyminisztériumban Böhm miniszteri tanácsos urat, akivel ez ügyben beszélni szerettem volna, azonban a minisztertanácsos ur nem volt hivatalában és így csak legközelebbi budapesti tartózkodásom alatt fogom a tárgyalások fonalatujából felvenni vele.

— Nekünk Debrecenben első sorban is nem olaj vagy gáz lelésére van szükségünk, hanem meleg vízre.

Ez óriási kincs felhasználására azután érdemes lenne a Nagyerdőn fürdőt építenünk. A mostani fürdők kicsiny és ósdi, annak átalakítására pénz költeni nem érdemes, de ha melegvizünk van, akkor megfelelő fürdőt lehet építeni. Nekünk azért

olyan furógépgarnitúrával kell dolgoznunk, amellyel kétezer méterre mehessünk le.

— Hajduszoboszlón tudvalevően 1094 méterre furtak csak le.

Ha gáz vagy olaj jelentkezik a furás nyomán, az az államé, de ha melegvíz, az a városé.

És épen azért, mert a furás eredménye, illetve az, hogy a furás nyomán mit találunk: olajat, gázt vagy melegvízforrást-e, arra szeretném rábírni a pénzügyminisztériumot, hogy a furás költségének felét vállalja el.

Magoss György dr. polgármester tehát, amint ez nyilatkozatából kitűnik, egész tagadhatatlanul értékes közszereplésének koronájaként tekinti azt, hogy a nagyerdei mély-

furást megteremtse. Azok a remények, amelyeket ő ennek a tervnek sikeréhez fűz, olyan nagyok, hogy érthető az a tiszteletreméltó ambíció, amely őt e kérdésnél vezeti. Azonban

tudományos kutatásoknak a legutóbbi napokban nyilvánosságra hozott adatai szerint a reményekre kevés alap van.

Ugyanis Páva Vajna Ferenc főgeológus, a geológiai tudományoknak ez az elismert nagy nevű művelője, legutóbb egy geológiai értekezés kapcsán közölte azt a geológiai vonalat, amelynek irányán belül ilyen mély furások nyomán gázra, olajra vagy melegvízre számíthatnak a kutatók. E vonal által meghatározott területbe belesik ugyan Debrecen határa, így Hajduszoboszló és a Hortobágy is, azonban

Debrecen és vele a debreceni Nagyerdő már a geológiai vonalon erősen kívül esik és így jogosan lehet attól félni, hogy a melegvíz érdekében teljesítendő furások költsége csak eredménytelen kísérletekbe veszne bele.

A furási kísérleteknek épen akkor lenne nagyon is gyakorlati értelme, ha bő tartalmu gázforrás feltárására vezethetne, mert ez a gázforrás olyan energiaforrást jelentene Debrecen városára, amely a világítási vállalatnál nyerne megbecsülhetetlen alkalmazást különösen ama cél szolgálatában, amelyet a világítási vállalat igazgatója tüzött ki maga elé, hogy ugyanis a most kibővítés előtt álló villamos telep a Tiszántulnak villamos centráléja legyen.

Ma van a Kékosz nagyszabású kulturstije

Megemlékeztünk már arról, hogy a Kékosz ismét megkezdte kulturtevékenységét és vasárnapról kezdve ismét kulturösszejeveleteket tart.

Ma vasárnap este nyolc órakor rendezi a vezetőség kulturstélyét, amelynek gazdag szép programján olyan számokról gondoskodott a rendezőség, hogy a közönség a legteljesebb élvezetet találja és egyben magas színvonalu oktató előadásban legyen része. A rendezőség különben, amelynek a vígalmi bizottság tagjain kívül száz lelkes ambiciózus hölgytagja is van, el is követelt mindent, hogy a Kékosz estélyeknek jó hírnevét ne csak megtartsa, hanem még növelje is. A programon az értékes előadáson kívül ott szerepel szavaltat, ének, művészi hegedű játék, amelyekkel a közönséget szórakoztatni, gyönyörködtetni akarják. Mindezek után pedig megkezdődik a tánc a fiatalság legnagyobb öröme.

A rendezőség az estélyre külön meghívót nem bocsát ki, de felkéri a Kékosz tagjait, hogy az estén pontosan jelenjenek meg. Közli egyben a rendezőség azt is, hogy vendégeket, mint mindig, most is a legszívesebben lát. Belépti díj az estére nincsen.

4 szoba, előszoba
első emeleten
irodahelyiségnek kiadó
Piac ucca 61.

Üzletáthelyezés!

Moskovits József uri szabó divattermék
JUNIUS HÓ ELSEJÉN ÁTHELYEZI
PIAC UCCA 41. SZÁM ALÁ

Üzletáthelyezés!

BANÁN-BEHOZATAL

**ERET NYUGATINDIAIBAN
A LEGJOBB TAPLALÉK**

BP. TELEFON: 982-85

Az ország legjobb vívól indulnak a csütörtöki Békessy Béla emlékversenyen

Megirtuk már, hogy 26-án, áldozócsütörtökön rendezi az Arany Bika disztermében országos nagy emlékversenyét a helybeli Békessy Béla Vivó Club. Napok óta nagy tömeg szemléli a Lőkóvits-ékszerüzlet kirakatában elhelyezett szokatlanul értékes díjakat. Már az eddig beérkezett nevezések alapján is biztosítva van az európai viszonylatban is a legmagasabb színvonal. A benevezettek között ott látjuk Mészáros Ervint, aki Békessy Bélának hosszú éveken keresztül hűséges fegyvertársa volt és úgy bel-, mint küldöldön együtt osztozott vele a számos leartott babéron. A clubvezetőséghez intézett levélben indulását a meghatározott formában helyezte kilátásba; dr. Tóth Péter, aki ez emlékversenynek már két ízben volt győztese; Uhlarik Jenő, aki a párisi olimpiád győztes csapatának tagja volt, Széchy László és Glyakisz Gyula, Duhay Bertalan, akik mind a hármán olimpikonok; a Tisza Vivó Club részéről Kovács Sándor és Pulittival vívott párbaja révén annak idejében sokat emlegetett Kovács György, a tavalyi törbajnok, Rozgonyi, és a magyar vívó sport fiatal büszkesége: Petschauer Attila.

Petschauer a bécsi nemzetközi versenyen aratott nagy győzelme óta betegállományban van. Azóta versenyre nem is állott ki. A helybeli Vivó Club Budapesten járt képviselőjének sikerült Petschauerrel oly értelmű megállapodást létesíteni, hogy a versenyre föltétlenül lejön. És abban az esetben, ha idegzetileg addig nem sikerülne magát annyira helyrehozni, hogy egy ilyen hosszú és nagy idegmunkát igénylő versenyt végig vívjon, akadémiát fog vívni akár a verseny győztesével, akár pedig Fereny Pál vívómesterrel. — Petschauerrel úgy a bel-, mint a külföldi sajtó egybehangzóan megállapítja, hogy tüneményes formában van. Így nagy érdeklődéssel nézünk itteni szereplése elé. Reméljük, hogy a versenyzők között fogjuk látni.

A zsüri tisztjét Bertó László ezredes, Ujfalussy Gábor tábornok, dr. Porteleky László volt magyar bajnok, dr. Nagy László, a Magyar Vivó Szövetség titkára és Mayerszky Béla fogják ellátni.

Verseny után a Bika külön termében a clubtagok és a club barátai hozzátartozóikkal vacsorára jönnek össze.

A versenyre jegyeket Lőkóvits Arthur ékszerüzletében lehet kapni.

Selyemszűrő kalapok
12.— pengő
FEKETÉNÉL.

BÁRTFAGYÓGYFÜRDŐ
Kilmatikus gyógyhely.
Vérsejényeknek, női bajok ellen, idegsejényeknek, rheumásoknak és a légzőszervek hurujától a legkiválóbb orvosok által javítva.
Teljes napi panzió a főzőszobában. Kc 35.—
Csehszlovákia legelőbb fürdőhelye.
— Új csehszlovák menetrend szerint elsőrangú vasúti összeköttetés és vízszautazásnál itten 50 százalékos vasúti kedvezmény. Kérjen prospektust: Igazgatóság Bardióvske Kupole (Bártfa).

Női kalap különlegességek, jutányos alakítások
KARDOS BÉLANÉ
Miklós-utca 4., I. em.

Egy szőke női hajszál, mint bűnjel a bíróság előtt

Tavaly nyáron a biharnagybajomi MAV. raktárt feltörték és ellopak 125 liter rumot, 116 liter pálinkát és 30 darab zsákot. A csendőrség a betörés ügyében megindította a nyomozást és a gyanu Nemes Mártonra és Nemes Lajosnéra irányult.

A csendőrségnek ugyanis tudomására jutott, hogy a falu egyik vendéglősnél, Nemes Lajosnál nagy nyári multság készült és a vendéglős nagyobb mennyiségű szeszt rendelt meg, de az árut nem tudta idejében kiváltani, mert nem volt pénze. Amikor már pénze volt, be volt csukva a raktár és csak egy nappal később, a multság után tudta volna kiváltani a szeszt a raktárból. — A csendőrség besugói azt mondták, hogy a vendéglős felesége és testvére, Nemes Márton, hogy a multság el ne maradjon, betörték a raktárba és kihozták a megrendelt szeszt.

A nyomozás során tagadták a bűncselekmény elkövetését a gyanúsítottak és azt hangoztatták, hogy ártatlanok és a multságon szűkösen elég volt a vendéglőben levő szesz is, nem használtak a raktárból eltűnt szeszből. — Azt, hogy ki vihette el a szeszt, nem

tudják.

A helyszíni szemlén a csendőrök találtak a raktár földjén a szeszes hordók előtt egy lábnyomot, mely az ő megállapításuk szerint Nemes Mártoné és egy szőke női hajszálat, melyről a csendőrök azt jelentették, hogy az ő összehasonlításuk szerint a hajszál Nemes Lajosnéé.

A debreceni törvényszék Balogh-tanácsa szombaton délelőtt tárgyalta a biharnagybajomi raktárfosztás ügyét. A vádlottak a tárgyaláson tagadták, hogy betörték volna a raktárba. A lábnyomra és a hajszálra vonatkozólag kijelentették, hogy nem ismerik el tőlük eredőnek. A bíróság felmutatta a bűnjelként lefoglalt hajszálat és összehasonlították a vádlott Nemes Lajosné hajával. A hajszálat alaposan megvizsgálták és végül is kimondták, hogy kétséget kizárólag nem állapítható meg, hogy a hajszál Nemes Lajosné hajából való és így nem fogadhatják el a bűnjelként lefoglalt hajszálat terhelő bizonyítéknak. A bíróság a tanúk meghallgatása után felmentette a vádlottakat a vád alól, mivel nem merült fel ellenük elég terhelő adat.

A Debreceni Építőiparosok küldöttsége Balás Károly üzletvezetőnél

Balás Károly üzletvezető kijelentette, hogy a debreceni munkát debreceni iparossal végezteti, ha ajánlata 6 százaléknál nem magasabb, mint a legelőcsőbb idegen vállalkozó ajánlata

A napokban történt meg a püspökudányi kislakások építésére kiírt pályázat alapján a döntés s a döntés eredménye az volt, hogy a munkát — hasonlóképpen, mint az egyetemi sporttelep tribünjénél — egy budapesti vállalkozó nyerte el. A debreceni vállalkozók kétségbeesetten látják azt, hogy mint kapják meg az egyes munkákat budapesti vállalkozók s ez alatt az idő alatt ők teljesen téltlenségre vannak kárhoztatva, mert munkájuk egyáltalán nincs.

Kétségbeesetten küzdenek tehát egyrészt annak érdekében, hogy idegen vállalkozókkal szemben legelőcsőbb is a miniszteri rendelet értelmében meg legyenek védve, másrészt küzdenek minden erejükkel azzal a veszedelemmel szemben, mely abban nyilvánul meg, hogy annak Debrecenben építőmesterek, kik iparigazolvánnyal rendelkezve, minden kisebb képzettségű kőműves mesternek, sőt kőműves segédnek segédkezést nyújtanak azzal, hogy terveiket aláírják s így a hatósággal szemben könnyelműen vállalják az esetleges balesetekért is a felelősséget s ezzel módot adnak arra, hogy a nem megfelelő képzettségű embe-

rek tömege hajtson végre olyan munkákat, amiket törvény szerint végrehajtaniok nem volna szabad.

A debreceni építőmesterek küldöttsége tegnap felkereste Balás Károly üzletvezetőt, akinek a következő memorandumot adta át:

„Méltóságos
Balás Károly urnak,
m. kir. kormányfőtanácsos,
üzletvezető
Debrecen.

Ismerve Méltóságod határtalan igazságszeretetét, bátrak vagyunk Méltóságodnak a debreceni Építőiparosok Szövetségének határozatából kifolyólag jelen kérésünket előterjeszteni.

Több mint egy évtizede annak, hogy az építőmunka a világháború következtényeképpen szünetel s ezen idő alatt az építőiparosok a munkahiány s más körülmények folytán teljesen elszegényedtek s ez alatt, ha egy-két közénitkezés volt is, az egyes vállalkozók valóságos élet-halálharcot vívtak a munka elnyerése érdekében s így megtörtént az, hogy az illető, ki a munkát elnyerte, a rossz árak folytán még szerencsétlenebb helyzetbe került, mint azok, kik a munkát nem nyerték el.

A nagy konkurrencia következménye ezenkívül az lett, hogy teljesen ismeretlen vállalkozók jelennek meg a különböző vidékeken, ahol a helybeli szolid iparosokat lekonnkurrálja, csupán vállalkozói hasznukat nézik s a munkát rendszerint rosszul végzik el.

Mint hogy a helybeli iparosok védelmére miniszteri rendelet van, hogy azok ajánlatai figyelembe veendők, ha 6 (hat) százalékkal nem magasabbak a nem helybeli vállalkozó ajánlatánál: tisztelettel arra kérjük Méltóságodat, kegyeskedjék ennek a debreceni üzletvezetőség területén olyan formában érvényt szerezni, hogy e szellemben a debreceni munkák a debreceni, a nyíregyházi munkák a nyíregyházi s amennyiben a vonal mentén létesülne valami, a debreceni üzletvezetőség területén iparigazolvánnyal rendelkező iparosok ajánlatai részesüljenek 6 százalékgig idegen vállalkozókkal szemben védelemben.

Méltóságod jóindulatát kérve vagyunk

Debrecen, 1927 május 16.

Kiváló tisztelettel:

A debreceni Építőiparosok Szövetsége.

Balás Károly üzletvezető, m. kir. kormányfőtanácsos ur öméltósága, ki a küldöttséget Ungváry György főfelügyelő jelenlétében fogadta, meghallgatva Tóth Lajosnak, a küldöttség vezetőjének kérését, biztosította arról, hogy minden igyekezetével azon lesz, hogy addig, míg a törvény megengedi, vagyis ha a debreceni iparos ajánlata 6 százaléknál nem magasabb, a legelőcsőbb idegen vállalkozó ajánlatánál, csakis debreceni iparossal végezteti el a debreceni munkát s magáévé tette a küldöttség ama kérését, hogy ezen szellemben a nyíregyházi munka nyíregyházi s a debreceni üzletvezetőség területén levő munka e területen levő iparosoknak jusson. A küldöttség nagy köszönettel vette tudomásul az üzletvezető ur kijelentését.

Örömmel kell megállapítanunk, hogy Debrecen vezető tényezői belátják azt, hogy ebben a nagy munkanélküliségben kötelességüké vált a debreceni ipart addig a határig megvédeni, míg azt a törvény és a legteljesebb kiterjedésben értelmezett lehetőség megengedi.

Megkezdődtek a felvételek a Debreceni Nyári Egyetemre

A Debreceni Nyári Egyetem előkészületei nagy apparátussal folynak s a szervezés nemcsak a Tiszántulra, hanem egész Magyarország területére kiterjed. A külföldön fényesen bevált intézmény első hazai megszervezése iránt óriási az érdeklődés s nagy megelégedéssel könyvelhetjük el, hogy épen a debreceni egyetem hazánkban az uttörés nehéz munkája. A Nyári Egyetemre a felvételt nem korlátozt, azon bárki részt vehet. Jelentkezni csak június hó 15-ig lehet. Ezen időponton túl jelentkezést nem fogad el a vezetőség. Tekintettel arra, hogy a vezetőség a jelentkezőket a legkényelmesebben ohajtja elhelyezni, ajánlatos minél hamarabb jelentkezni a felvételre. Jelentkezői a titkárságnál lehet akár személyesen, akár levelezőlap útján (Debrecen, Piac u. 24., III.). A tanfolyamra utazók oda-vissza vasúti feljegyzőlapot kapnak. — Prospektust kívánatra küldt a titkárság.

Azok, akik a tanfolyamra jelentkezőknek lakást ohajtanak rendelkezésre bocsátani július 1—31 időre, ebbeli szándékukat igényeik megjelölésével jelentsék be a titkárságnál (Debrecen, Piac u. 24., III.).

Tavaszi Idényről visszamaradt maradékok
igen olcsó árban kaphatók
Fischer Adolf és Fia
cégnél Plac ucca 61.

Negyven pengőre büntették, mert duzzadt volt a tehene tőgye

A debreceni rendőrség kihágási osztályán az utóbbi időben egyre gyakrabban indul meg az eljárás olyan gazdálkodók ellen, akik a teheneiket kiozzák, még pedig olyan szokatlan módon, hogy amikor a vásárra viszik, nem fejtik meg és engedik, hogy a tőgye megduzzadjon. A vevőt ilyen módon akarják megtéveszteni és a silány tehén, megduzzadt tőgyét tekintve, úgy is néz ki, mint egy jól tejlő tehén.

Tóth Sándor dr. rendőrbíró a napokban vont felelősségre egy gazdálkodót, Kovács Sándort, akinek a tehene duzzadt tőgygel állt a vásárra és várta a becsapható vevőt. A gazdálkodó a tárgyaláson nagy méltatlankodással fogadta, hogy őt állatkínzásért vonják felelősségre.

— Azt kérem alássan, hogy én állatkínzó vagyok, nem lehet mondani, még a legnagyobb ellenségem is elismeri, hogy becsülöm a jószágot — hangoskodott Kovács uram.

Rendőrbíró: A tehénnek mégis meg volt duzzadva a tőgye és feszült a bőre, úgy hogy az fájdalom okozott.

— Hát az is baj! Ha én jól ebédelek, hát az én hasam is feszül, mégse verem meg az asszonyt kínzásért, mivel jó ebédjéből sokat ettem.

— Nem arról van itt szó, hogy sokat evett a tehene, hanem arról, hogy nem fejték ki a tőgyét s hagyták megduzzadni.

— Az se az én hibám — replikázik gazdúr — a fehérszínű tehenek, az a tehénfej, én csak nem fejem meg! Jókora reggel hajtottuk a tehenet a vásárra és az asszony elfelejtette megfejni, ez az egész, uram, nincs itt hiba!

— De van hiba, mert a tehenet még előtte való nap estéjén sem fejték meg és csak így duzzadt meg olyan nagyon a tőgye.

— Én nem tudom, miért tetszik ennyire firtatni ezt a dolgot, nem olyan ügy ez, amiért törvény elé kell hurcolni az embert.

— A törvény törvény és megvan írva, hogy ha valaki mesterségesen engedi megduzzadni a tehene tőgyét, az állatkínzást követ el és kihágásért el kell ítélni.

— Ami a mesterkedést illeti, azt csinálják a kupecsek, hogy nagyobb tejlőnek mutassák a tehenet, de hát ahhoz is joga van, mert hiszen legalább meglátja a vevő, mennyi tej fér az eladó tehén tőgyébe.

— A megduzzadt tőgy nem rendes állapot és ez a kizás, ezért büntetés jár. A tanuk azt mondják, hogy a maga tehenét se fejték meg és engedték megduzzadni a tőgyét és a szegény jószág úgy volt a vásárra.

— Hát ha a tanuk úgy beszélnek, az ő lelkük rajta, én nem ártom magam bele. Az urak dolga.

A rendőrbíró kihirdette az ítéletet, mely szerint Kovács uramat 40 pengőre ítélték kihágás miatt. Az ítélet kihirdetése után Kovács megkérdi:

— Lehet-e felelőse?

A válasz után dacosan vágta ki:

— Hát akkor felelősek!
(b. m.)

A szerzett jogok a városi tisztviselők illetményeinek újabb rendezésében

A városi tisztviselők illetményeinek az 1927. V. törvény rendelkezéseivel való összhangba hozása, amelyre a törvény három havi határidőt ír elő a városoknak, olyan feladat, amelyet egyedül a közérdek szem előtt tartásával lehet megfelelően megoldani. A közérdek fogalmának helyes meghatározása ebben a kérdésben nem lehet vitás: nem jelenthet egyrészt meg nem érdemelt jutalmat a tisztviselők javára és másrészt áldozatot az adózó közönség terhére. „Az illetményrendezés egyik leghathatósabb emeltyűje a városok fejlődésének. Kellő belátás és a város érdekeinek helyes felfogása mellett az illetményrendezéssel és az ezzel kapcsolatos rendelkezésekkel járó kiadás tulajdonképpen nem is tekintendő áldozatnak, hanem inkább hasznos befektetésnek, mely a kellő színvonalra emeli a közigazgatást s ezzel a lakosság szellemi és anyagi jólétét is előmozdítja.” Az 1912-iki városfejlesztési törvény indoklásában kifejezett ezt a feltevést sokkal korábban vallotta, sőt valóra is váltotta Debrecen város törvényhatósági bizottsága, amely már 1908 nyarán korszerű módon rendezte a városi tisztviselők illetményeit és azóta is — hiszen elvi álláspontjához — ismételtelen javított a tisztviselők helyzetén. Amikor az 1912-iki törvény az állami tisztviselőkre nézve megállapított fizetési osztályokba sorozta a városi közigazgatási tisztviselőket, a reájük nézve is kötelezőnek kimondott VI—XI. fizetési osztályok szerinti illetményeket a közigyűlés e törvény 14. §-ában foglalt felhatalmazással élve városi pótlékokkal egészítette ki és a háboru

alatt, majd a defláció idején újabb és újabb rendezéssel gondoskodott arról, hogy a tisztviselők ne szenvedjék meg az általános pénzromlás következményeit. A háborus drágasági segélyeken és pótlékokon, majd a buzaértékben történt illetmény megállapításokon keresztül így jutottak el Debrecen város tisztviselői az állami tisztviselőkre nézve megállapított V—XI. fizetési osztályokba, ahova az 1923. IV. törvény sorozta őket. E törvény alapján 1925 július 1-től a következő évi fizetések illetik meg a tisztviselőket:

V. fizetési osztály: 1. fokozat: 100.800.000 K = 8064 P., 2. fokozat: 88.800.000 K = 7.104 P.

VI. fizetési osztály: 1. fokozat: 75.600.000 K = 6.048 P., 2. fokozat: 68.400.000 K = 5.472 P., 3. fokozat: 61.200.000 K = 4.896 P.

VII. fizetési osztály: 1. fokozat: 54.600.000 K = 4.368 P., 2. fokozat: 49.800.000 K = 3.984 P., 3. fokozat: 45.000.000 K = 3.600 P.

VIII. fizetési osztály: 1. fokozat: 39.000.000 K = 3.120 P., 2. fokozat: 36.600.000 K = 2.928 P., 3. fokozat: 34.200.000 K = 2.736 P.

IX. fizetési osztály: 1. fokozat: 30.600.000 K = 2.448 P., 2. fokozat: 28.200.000 K = 2.256 P., 3. fokozat: 22.200.000 K = 2.073 P.

X. fizetési osztály: 1. fokozat: 24.600.000 K = 1.968 P., 2. fokozat: 23.400.000 K = 1.872 P., 3. fokozat: 22.200.000 K = 1.776 P.

XI. fizetési osztály: 1. fokozat: 21.000.000 K = 1.680 P., 2. fokozat: 19.800.000 K = 1.584 P., 3. fokozat: 18.600.000 K = 1.488 P.

Ezeket a fizetéseken kívül Debrecen város tisztviselői kivétel nélkül városi pótlékokat élveznek, a

melynek összege az ugyanazon fizetési osztályok ugyanazon fokozatában különböző, kapnak továbbá kisebb összegű rendkívüli segélyt, továbbá egyéb javadalom címen egyesek egészen csekély és néha-nyan jelentősebb összeget. (A lakbért és a családi pótlékot ismertetésünk során figyelmen kívül hagyjuk, mivel ezt a küszöbön álló rendezés sem érintheti.) Ekképpen a városi tisztviselők sokkal előnyösebb helyzetbe kerültek, mint a velük azonos fizetési osztályban levő állami tisztviselők. Ha ugyan is összehasonlítjuk a békebeli állami tisztviselői fizetéseket a maiakkal, úgy megállapíthatjuk, hogy a jelenlegi fizetések a VI. fizetési osztályban 65, a VII-ben 62,75, a VIII-ban 61, a IX-ben 66, a X-ben 70, a XI-ben 80 százalékát teszik az aranykorona-fizetéseknek, Debrecen város tisztviselőinek fizetése ellenben általában

eléri, sőt egyes esetekben — főleg a magasabb fizetési osztályokban — lényegesen meghaladják az aranykorona-fizetéseket.

Az igazságos mérlegelés azonban tartozik szem előtt tartani azt a körülményt, hogy az 1912-iki törvényadta jogánál fogva Debrecen város békében is jobban dotálta tisztviselőit, mint az állam s így csak az történt, hogy a város következetes maradt régi álláspontjához.

Ezt a helyzetet első ízben az a kormányrendelet bolygatta meg, amely arra kötelezte a városot, hogy ujonnan választandó tisztviselőit abba a fizetési osztályba sorozza, amelybe az új tisztviselő az 1912. LVIII. t.-c. szerint sorozandó. A város természetesen végre is hajtotta ezt a rendeletet s ezért történt, hogy azonos állásokat betöltő tisztviselők magasabb, illetve alacsonyabb fizetést kapnak. Most azután a múlt hónap végén életbe lépett 1927. V. törvény azzal a rendelkezéssel, hogy a városi pótlékok az alapfizetés 50 százalékában maximálják és csak néhány vezető tisztviselő részére engedélyez nyugdíjba be nem számítható költségátalányt (representációs költség), jelentékenyen leszűkítette különösen a magasabb fizetési osztályban levő tisztviselők jövedelmét. Igen érzékenyen érinti az új törvény rendelkezése főleg azokat a tisztviselőket, akik magasabb fizetési osztályban vannak, mint a melyet számukra akár a régi törvényes intézkedések engedélyeztek, így például a főorvos a VIII. fizetési osztály helyett a VI-ban, a műszaki tanácsos a VII. helyett a VI-ban, az irodai igazgató a IX. helyett a VIII-ban.

Az illetményeknek az új törvény rendelkezéseivel összhangba hozását nagyon zavarja az a homály, amelyet az illetmények rendezése körül egyes kormányhatósági intézkedések okoztak. Az 1925. decembereben életbe lépett 5600/1925. számú belügyminiszteri rendelet a szanálási törvényre hivatkozva a VI—XI. fizetési osztályokba sorozta a városi törvényhatósági tisztviselőket, azonban ez a rendelet meggyározatra szorult a szanálási törvény ugyanis csak arra adott felhatalmazást a kormányának, hogy a tisztviselők illetményeinek összegét megállapítsa, azonban olyan rendelkezést nem tartalmaz, amely szerint a tisztviselők számára törvényben megszabott fizetési osztályokba, illetve a tisztviselők fizetési osztályokba sorolásán is változtatásokat eszközöljön. A törvényhatóságok mindamellett deferráltak a rendelkezésnek, azonban egy másik rendelet értelmében csupán ujonnan választott tisztviselőket sorozták az 5600/1925. számú rendelet szerinti alacsonyabb fizetési osztályokba, míg

NEUMANN M.

Iéle ruhaüzletet átvettük és azt kiváló minőségű ruhákkal dusan felszereltük.

TÁJÉKOZTATÓ ÁRAINK,
MELYEK JÓMINŐSÉGŰ ÁRUKRA VONATKOZNAK:

Férfiöltöny divatszínekben	60 P	és	feljebb
Kamgarnöltöny 1 ^a minőség	100	„	„
Féltöltő	78	„	„
Gyermekruhák 3—10 évesig	21	„	„
Féltöltő 11—15 évesig	32	„	„
Sportnadrág	20	„	„
Pantalló	20	„	„
Gummikabát	18	„	„

Kiváló minőségű mosdöltönyök és gyermekruha-különlegességek óriási választékban. — A világhírű „Gutmann”-féle munkaruhákat eredeti gyári áron árusítjuk.

Elvünk: A legjobbat és legszebbet adni, a legelőnyösebb szabott árak mellett.

Minden egyes tőlünk vásárolt darab tartósságáért felelősséget vállalunk.

Kérjük a m. t. vevőközönséget, hogy mielőtt ruhaszükségletét beszerzi, tekintse meg raktárunkat, ahol vételkötelezettség nélkül meggyőződést szerezhet árunk kiváló minőségéről és arról, hogy a szigorúan szabott előnyös árak minden darabon fel vannak tüntetve, úgy mint azelőtt a NEUMANN M. cégnél és így továbbra is bizalommal vásárolhat.

Modern Ruhaház

FŐPOSTÁVAL SZEMBEN. PIAC UCCA 51. SZ.

Kötött
mellények, kabátok
Márton Gyula és fia
Főtér 25.

**régi tisztviselőket meghagy-
ták régi illetményeik élvezetében.**

Debrecen városának ezen az alapon készült 1926. évi költségvetését, amely ekképen a szerzett jogokat tisztviselőknél tartotta, a *belügyminiszter jóvá is hagyta*. Mint-hogy pedig az 1927. V. törvény csupán azt rendeli, hogy a városi tisztviselők ugyanolyan fizetési osztályban részesülnek, amilyen az ugyanabba a fizetési osztályba sorozott állami tisztviselők részére mindenkor jár, világos, hogy a városi tisztviselők járandóságainak újabb megállapítása alkalmával

**a törvényhatóságnak módjában
van honorálni a szerzett jogokat**

eképen elkerülni legalább azoknak a tisztviselőknél lefokozását, akik jelenlegi fizetési osztályukba az 1923. IV. törvény alapján jutottak.

A tisztviselők további sérelmeinek elkerülésére módot ad az új törvénynek az a rendelkezése, amely szerint a törvényhatóság városi pótlékot engedélyezhet tisztviselői számára, ha azt a város közigazgatási ügyeinek vagy üzemeinek bonyolult vagy felelősségteljes volta indokolja és ha azt a város anyagi ereje megengedi. Azt hisszük, hogy a magyar városok közül a törvényben kikötött mindkét feltétel legalább Debrecenre és Szegedre vonatkozhat. A törvény ennek a városi pótléknak a felső határát az alapfizetés 50 százalékában állapítja meg, egyszerűen az az a maximális összeg, amely az alapfizetéssel egyenlő jellegű, tehát a nyugdíjba is beszámítható. A városi tisztviselőinek egyrésze még az ilyen arányú városi pótlék engedélyezésével sem érné el mai illetményeinek összegét. A törvény azonban megengedi, hogy a pótléktól függetlenül néhány vezető tisztviselő részére nyugdíjba be nem számítható és a szükség és méltányosság mértékéhez képest megállapítandó összegű *képviseleti átalányt* (reprezentációs költséget) engedélyezzen a város. Ezen a címen lehetne engedélyezni a reprezentációra valóban kötelezett néhány tisztviselő részére azt a *különbözetet*, amely egyrészt jelenlegi illetményeik, másrészt az új törvény szerinti fizetésük és városi pótlékek között mutatkozik. Mindössze 11 ilyen tisztviselő jöhet e tekintetben számításba, a város 693 alkalmazottjának mintegy másfélszázaléka. Az illetményrendezésnek ezzel a rendszerével Debrecen következetes maradna immár tradicionális gyakorlatához.

**Ífjúsági Vöröskereszt Egyes-
séglet májusi ünnep**

Az Eötvös ucai Ifjúsági Vöröskereszt Egyesület május 22-én délután 3 órakor zenekarral, énekkel és színdarabokkal összekötött ünnepélyt rendez Eötvös u. 50. sz. alatt, amelyre a szülőket, érdeklődőket és tanúbarátokat szeretettel meghívja. A műsor a következő: 1. Nyitány. Zenekar. 2. Megnyitó: Karsay János igazgató. 3. Csonka honvéd, színmű 2 felvonásban. Szereplők: Zsugoriné: Lengyel Erzsébet, Zsuzsika szolgálója: Pincés Piroska, Etus: Jónás Eszter, Megyeriné: Horváth Ilon, Pali: Ekli József, Honvéd: Köröskényi Lajos, Reszelő ur: Kiss József, Le vélhordó: Hajdu László. 4. Fogadalmak: Szavalja Borsi Mancsi. 5. Irredenta dalok: Ifjúsági ének. 6. Balet, lejtik: Barna Ilon, Farkas Ilon. 7. Szóló ének: Jónás Eszter.

8. Magyar szóló: Barna Ilon, Farkas Ilon. 9. Magyar dalok: Ifj. ének. 10. Jövel Megváltó: Kovácsik Böske. 11. A megjavult leány, színmű 1 felvonásban. Szereplők: Iskolás leány: Balogh Kató, Álom tündére: Kacsó Ilon, Ha-

mupipőke: Torkos Ilon, Királyfi: Csösz Sándor, Hofehérke: Kraft Margit, Jancsi: Révész Lajos, Juliska: Cseresznyés Alizka, Piroska: Matolcsi Ilon. 12. Magyar dalok: Zenekar. 13. Tornász csapat svédgyakorlatai.

A Központi Statisztikai Hivatal igazgatójának cikke Debrecen lakosságának összetételéről

A Magyar Statisztikai Szemle most megjelent májusi számába Kovács Alajos, a Központi Statisztikai Hivatal igazgatója érdekes demográfiai tanulmányt írt Debrecen lakosságáról.

Debrecen Magyarország mai területének lélekszáma harmadik legnagyobb városa. Lakossága 200 év alatt 10.000-ról 103.000-re nőtt fel. Fejlődése különösen a háború előtti két évtizedben volt igen jelentékeny, amikor természetes úton is egészséges szaporodást ért el és a bevándorlók évenként 1000 lélekkel növelték népességét. A helybeli születések aránya ennek következtében fokozatosan leszállt.

A város a kálvinistaság központjában fekvő, régebben majdnem kizárólag református lakosságú volt, a bevándorlás azonban a más vallásúak számát erősen megnövelte. A bevándorló más vallásúak túlnyomóan a város legbelső területén helyezkedtek el. A város lakossága 99 százalékban magyar, nem magyar anyanyelvűek csak a bevándorló felekezetek között találhatók, de ezek is fokozatosan beolvadnak és a magyar nyelv mindig kizárólagosabbá válik köztük. Az idegen

nyelvek közül a német nyelv ismerete van leginkább elterjedve, amely nyelvet 10.250 ember beszéli.

Az elemi műveltség, az irni-olvasni tudás fokozatosan terjed, a 6 éven felüli lakosságnak 86.3 százaléka tud irni-olvasni. Az arányt a külterületek rontják le. Az irni-olvasni tudás leggyengébb foknál a görög-katolikusok között, a legkedvezőbb arányokat mutatnak, a különbségek azonban mindinkább elsimulnak. A középiskolai végzettség tekintetében a római katolikusok és különösen a zsidók legkedvezőbb arányokat mutatnak, mint a református törzslakosság.

A lakosság foglalkozását tekintve a város fokozatosan fejlődik mezőgazdasági jellegű városból ipar-forgalmi jellegűvé. Igen erősen növekszik az értelmiség aránya is. Csak a kereső népességet tekintve feltűnik, hogy az utolsó évtizedben csak a kereső nők száma növekedett meg jelentékenyen, ez a szaporulat is inkább a mezőgazdaságban helyezkedett el s nem az iparban.

Érdekes megfigyelni egyes iparágaknak lassu elsorvadását, a gyáripar kifejlődése és a szokások

és viseletek megváltozása folytán.

A foglalkozásoknak a felekezettel való összefüggése igen érdekes képet ad. Az ősi református lakosság a mezőgazdaságban erősen túlnyomó, ellenben a kereskedelemben átengedte a helyet a mozgékonyabb zsidóságnak. A római katolikusok leginkább a tisztviselők és vasutasok között vannak. A zsidóság általában a nagyobb értelmiséget kívánó foglalkozásokban helyezkedik el, az értelmiségnél pedig a szabad foglalkozásoknál.

A lakosság társadalmi megoszlás szerint 24.6 százalék tartozik a polgársághoz, 10.1 százalék az értelmiséghez és 65.3 százalék a munkássághoz. 1910-ig a folyamat az volt, hogy a polgárság aránya fokozatosan kevesbedett, a másik két osztályé nőtt. A háború a nagyipar fejlődését megakasztotta s így az iparban sok új önálló kis egzisztencia keletkezett, amelynek azonban gazdasági ereje vajmi kevés. A polgárság javára történt változás tehát csak látszólagos.

Itt említjük meg, hogy a Központi Statisztikai Hivatal által kiadott Magyar Statisztikai Szemle májusi száma városunkat közelebbről érdeklő még egy tanulmányt közöl. Sajóhelyi István a városok — s köztük Debrecen kiemelkedő — szerepét ismerteti a mezőgazdasági termelésben.

A Statisztikai Szemlének ez a gazdag tartalmú száma helybeli könyvkereskedésekben is kapható. A folyóiratra félre 5 pengőért, a közalkalmazottaknak, hivatalnokoknak 3 pengőért lehet előfizetni. (Budapest, II. Keleti Károly u. 5.)

**Tíz hónapi börtönre ítétek
sikkasztásért egy városi hajdut**

A debreceni törvényszék Balogh-tanácsa szombaton délelőtt vonta felelősségre Takács István volt városi hajdut, aki az adóügyszámlánál volt alkalmazva és a múlt év augusztusától ez év februárjáig 508 pengőt sikkasztott el úgy, hogy a postai továbbításra átadott pénzeszeleket elsikkasztotta. Menyhárt János városi tisztviselő jött rá a sikkasztásra és megindult az eljárás a hajdu ellen, aki mikor megneszelte a dolgot, megszökött és csak egy hónap múlva került kézre.

A debreceni törvényszék szombaton délelőtt vonta felelősségre Takács Istvánt. A tárgyaláson Takács beismerte, hogy elsikkasztotta a pénzeket és azzal mentette magát, hogy nagyon rá volt szorulva a pénzre és azért sikkasztotta el a leveleket. A bíróság a sikkasztó volt hajdut 10 hónapi börtönre ítélte. Takácsot a védő kérésére a jogerős ítéletig szabadlábra helyezték.

— A cseh követségi sajtóattasé Debrecenben. Szombaton este a budapesti gyorsvonattal Debrecenbe érkezett Karsch cseh követségi sajtóattasé, akit dr. Berecz Sándor fővárosi hírlapíró kísér. A követségi sajtóattasé az Arany Bika szállodában szállt meg. Az alatt a rövid idő alatt, míg Debrecenbe fog tartózkodni, meg fogja tekinteni a város nevezetességeit és kirándul dr. Berecz társaságában a Hortobágyra is.

**Csakis ebben a csomagolásban
eredeti**

Valódi Lux a tisztaság forrása, melyet a mosásnál is bőven áraszt és ezáltal rövidesen ismert és összetéveszthetetlen lesz.

Kérje mindenütt a valódi Lux-ot!

HIREK

Tengődik a Mauthner-hotel

Látszik, hogy az emberiség életében komoly zavarok vannak már tengődik a Mauthner-hotel is. Ha egy gyár, kereskedés, földbirtok nem csinál megfelelő forgalmat, bátran hivatkozhatunk magyarázatképpen a súlyos gazdasági viszonyokra, de a Mauthner-szálló esetében ez a kifogás is meddő, hiszen a világszerte népszerű szerelmi szálloda ép azért tudta üzemet kiterjeszteni az egész földkerekségre, mert ingyen áll rendelkezésére a vendégeinek.

Bizony, bolond világot élünk...

Sétálok a Nagyerdőn, amely a Mauthner-szállók r. l.-nek egyik legesodásabb mammutüzeme. Már itt a nyár, napfény, pázsit, madárdal, enyhétadó bokrok köröskörül — és nincs forgalom. A fésétányok padjain unatkozik az erkölcsvédelmi rendeletnek megfelelő távolságban néhány pár — ennyi az egész.

Behatólok a sűrűbe!

A lak rengetegében egyedül vagyok. És megyek egyre beljebb, céltalanul kószálva jobbra-balra szűz területekre, ahol már látni az őzikek lábnyomát. A sudár lak közt rekettyések, mogoró és galagonyabokrok váltakoznak a csábító cserjésekkel, mindmennyit dicskrét, hüllőbejárati garson szoba a Mauthner-féle debreceni nagyzimben. És a szálló állandó zenekara feladatának magaslatán a lak tetején, működik fíradhatatlanul. Fülemlék, rigók, csizek lujják a nászindulót és a harkályok, mint betanult dzsessz-dobok, nagy szakértelemmel közbekepcselnek. A világítás is elsőrangú. Aki az éles fényt szereti: leheveredhet a nyiladékokban, aki pedig szemérmes homályra vágyik: meghúzódhat a bozótos sűrűjében.

Hotel Mauthner avec tout les comforts

És mégsem kell senkinek.

A legszebb, legédesebb, legolcsóbb szálló üres.

Magam járok benne, egyedül.

Rádásul még én is egyedül...

Bizistók, kár!

Tisztelettel jelentem Szcitovszky belügyminiszter ur excellenciájának, hogy az erkölcsvédelmi rendeletnek a termézet lágy öléről szóló §-át eltörölheti. Debrecen saját jószántából bojkottálja a Mauthnert.

Nincs ennél álmosabb város a világon, belügyminiszter ur.

Megérdemelnek, hogy valaki elgurítsa a Nagyerdőt egy élénkebb város határába.

— Vasárnapi istentisztelet a református templomokban. Nagytemplomban d. e. 9 órakor Zámory Sándor, d. e. 11 órakor, dr. Révész Imre, d. e. fél 12 órakor ifj. istentisztelet; Halász András, d. u. 5 órakor Bagdy Dániel, Kossuth uccai templomban d. e. 10 órakor Márky Kálmán, d. e. fél 12 órakor ifj. istentisztelet, d. u. 5 órakor vallásos ünnepély; Peleskey Sándor, Arpád-téri templom-

Hat telep küldöttsége kereste fel szombaton Magoss György dr polgármestert

Szombaton délelőtt a MAV kolónia, a MAV tisztviselőtelep, a Márton Kálmán, a Nyilas és a Nagy József telep hatalmas küldöttsége kereste fel Mellau Márton pápai prelátus és Gévy Béla dr. ügyvéd vezetése alatt Magoss György dr. polgármestert, hogy a megnevezett telep lakosságának több kérését tolmácsolja a város vezető tisztviselője előtt és a kérések teljesítéséhez az ő támogatását kérje.

A küldöttség szóoka, Mellau Márton, szóval is kifejtette a kívánásokat és egyben négyszáztíz aláírással memorandumot adott át Magoss György dr. polgármesternek. A memorandumban több kívánást terjesztettek elő, többek között azt is, hogy a város tegyen intézkedést az autobus járatok kapcsán keletkező türethetelen nagy por megszüntetésére. Kérték továbbá a telepi lakosok, hogy az

ban d. e. 10 órakor: Nagy Sándor, d. u. 3 órakor: Módis László, Ispotályi templomban d. e. 10 órakor: Szele György, d. u. 3 órakor vallásos ünnepély; Hegedűs Kálmán, Nyilas telepen d. u. 3 órakor: Szabó Gyula, Csapó kertben d. u. 3 órakor vallásos ünnepély, Nagycsere: Mezey Béla, Belső Ohat és Ohat-Telekháza: Siposs Imre, Nyulási barak d. u. 3 órakor vallásos ünnepély.

— A debreceni Fazekas Mihály reáliskola majálisa. Szombaton tartotta a Nagyerdőn szépsikerű majálisát a debreceni Fazekas Mihály állami reáliskola. A kiránduláson az iskola egész ifjúsága, a tanári kar és a szülők nagyszámmal vettek részt. A majális kora reggel kezdődött s egész délelőtt tartott. A Nagyerdő egész nap a jókedvtől volt hangos és a főreáliskola majálisa a legjobban sikerült az idei kirándulások között.

— Vallásos estély a Kossuth uccai templomban. 22-én, vasárnap délután 5 órakor a Kossuth uccai templomban vallásos ünnepélyt tartanak a következő sorrendben: 1. Fennálló ének: 6. dics. 2. Főének: 246. dics 1—2 v. 3. Bibliát olvas és előimát mond Márki Kálmán segédlelkész. 4. Énekel a tanítói vegyeskar. 5. Igét hirdet Peleskey Sándor hajdunánási h.

Kevés pénzzel nálunk jól vásárolhat!

Felssavunk:

Jobb a sűrű krajcár, mint a ritka garas!

Olcsó eladási hetet rendezünk!

Apolló Divatáruház
Piac ucca 67. szám alatt

Női felöltők 28 pengőtől

Gyermek selyemruhák	— 4— P
Francia crepe de chine	— 8,40 P
Nyersselyem pouplin	— 3— P
Szines grenadin	— 1,60 P
Férfi divatnyakkendő	— 1— P
Férfi divatzokni	— 0,90 P
Férfi divating	— 6— P

P.ima fiórháris ya 2-40 P

autobusz viteldíjainak leszállítása érdekében is tegyen lépéseket a városi tanács. A Rother uccaiak azt kérték, hogy a tanács a városi faraktár területén át nyitasson átjáró utat, hogy az érdekelt lakosság ne legyen kénytelen nagy kerülőket tenni, hanem rövidebb és egyenesebb uton kapcsolódhassék bele a városi forgalomba.

Magoss György dr. polgármester igen szívesen fogadta a küldöttséget és a kérések meghallgatása után kijelentette, hogy az autobus utvonalaának portalanítását locsolással és olajozással igyekeznek elérni. Egyébként pedig jövőre portmentes, esetleg aszfalt burkolattal látják el az utat. Kijelentette még, hogy a többi kérés teljesítését is támogatni fogja.

A küldöttség meglepedéssel hallgatta a polgármester kijelentéseit.

lelkész. 6. Karénok. Előadja a tanítói vegyeskar. 7. Szaval Batáry Imre. 8. a) Weber: Lassan, lassan, gyöngye dallam... b) Giordeni: Oh szent remény... Énekl Debreczeni Kata tanítónő, Szele Miklós leánygimn. tanár orgonakísérete mellett. 9. Utóimát mond: Madar Zoltán segédlelkész. 10. Bezáró-ének: 246. dics. 4. v. Önkéntes adományokat a templom kifestésére gyűjtenek.

— A debreceni altiszti iskola tagjai a Hortobágyon. — Darabos Balázs ny. százados, a debreceni altisztképző iskola vezetője, bejelentte a városi tanácsnak, hogy az altisztképzőiskola tagjaival meg szeretné tekinteni a Hortobágyot. A százados semmiféle ellátást a várostól nem kért, csupán azt, hogy ott kalauzolják őket. A városi tanács teljesítette a kérelmet és utasította a mátai biztost, hogy az altiszteket a Hortobágyon kalauzolja.

— A Közegészségügyi Egyesület debreceni csoportjának közgyűlése. Szombaton este 6 órakor a városi háza dísztermében tartotta meg évi rendes közgyűlését a Közegészségügyi Egyesület debreceni csoportja. A közgyűlést dr. Tüdös Kálmán elnök szép beszéddel nyitotta meg és rámutatott arra az eredményes munkára, melyet a csoport Debrecenben elért. Beszámoltak a jelentések a közgyűlésen a csoport munkájával elért szellemi és anyagi eredményekről. A titkár megemlítette a sajtó nagy szolgálatait, melyekkel a népszerű előadások tartásának nagy sikerét biztosították. A jelentések tudomásulvétele után az elnök a közgyűlést berekesztette.

— Meghosszabbították az ebzárlatot. Az elsőfoku közigazgatási hatóság rendeletet bocsátott ki, amely szerint a város VIII. állat-egészségügyi körzetében, a nyírábrányi és a derecskei vasutvonalak között, az erdőségig terjedő területeken újabb veszetzégi esetet állapítottak meg. Ezért augusztus hó 19-ig terjedő időre meghosszabbította az ebzárlatot, amelynek időtartama alatt mindenki köteles a tulajdonát képező, avagy gondozására, esetleg felügyeletére bízott ebet a házban éjjel-nappal állandóan és oly módon megkötve tar-

tani, hogy az eb el ne szabadulhasson, a házon kívül pedig tartozik az ebet szájkosárral ellátva pórázon vezetni. Azokat, akik ez ellen a hatósági rendelkezés ellen vétének: 80 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig elzárással büntetik.

— A református tanítók hangversenye. A debreceni református tanítók vegyeskara zászlóalapja s felérésben a tanítók özvegyeit és árváit gyámoltató segélyegylet javára június hó 1-én délután 5 órakor az Arany Bika dísztermében hangversenyt rendez, amelynek a műsora a következő: 1. Nyitány. Református tanítóképzőintézeti ifjúság zenekara Bodnár Laojs vezetése mellett. 2. Dalünnepen. — Thern K. V. D. G. Előadja a tanítók vegyeskara Bódi Ferenc vezetésével. 3. Népdalokat énekel Varga Lajos. Zongorán kíséri Kiss József. 4. a) Chopin Op. 69. No. 2. Valzer. b) Horváth G. Op. 33. No. 6. Magyar rapszódia. — Zongorán előadja Müller Erzsike. 5. Petőfi népdalai. Mácsaytól. Énekl a Vegyeskarból alakult férfi tizenketős. Vezető: Kulcsár Ferenc. — 6. Beethoven Op. 16. Grave. Allegro ma non troppo, Andante cantabile Rondo. Előadják: hegedűn Szűcs Gergely, mély hegedűn dr. Eisler Géza, gordonkán dr. Müller Ottó, zongorán Szabó Emil. 7. Magyar nótá. Révfy J. Iván. Előadja: a tanítók vegyeskara Bódi Ferenc vezetésével. 8. Klasszikus magyar nóták. Hegedűszó: Szűcs Gergely. 9. Dalosok indulója. Kunert Ede, V. D. G. Előadja: a vegyeskar Bódi Ferenc vezetése mellett. 10. Rákóczi induló. Csokonai Ének- és Zenekar Bodnár Lajos vezetésével. Jegy a tanítótestület s a vegyeskar tagjainál előre váltható. Felülfizetéseket köszönettel fogadják.

— Tornaünnepség. A debreceni református tanítóképző intézet s a vele kapcsolatos gyakorló iskola e hó 26-án délután 5 órakor az intézet udvarán tornaünnepséget tart, amelynek műsora a következő: 1. Felvonulás. 2. Himnusz. 3. Gyakorló iskolai növendékek zenés szabadgyakorlatai. 4. Képzőintézeti növendékek zenés szabadgyakorlatai. 5. I. sz. gyakorló iskolai növendékek kórtánca. 6. Kolospad gyakorlatok. 7. II. sz. gyakorló iskolai növendékek kórtánca. 8. I. sz. gyakorló iskolai növendékek játéka. 9. Képzőintézeti növendékek kosárlabda játéka. 10. Felállítás. Szózat. A zenét a fiuképző intézet zenekara szolgáltatja. Belépődíj: Ülőhely 80 f., állóhely 40 f., diákjegy 30 fill. A bevételt szegénysorsú növendékek tornaruhával való ellátására fordítják.

— Iparosok figyelmébe! Az Ipartestület saját érdekükben felhívja mindazon tagjait, akik üzemiükben, műhelyükben tanoncokat alkalmaznak, hogy a tanonciskola igazgatósága által megküldött mulasztási kimutatását és azok névs rát, akik még eddig a tanonciskolába nem iratkoztak be, feltétlen tekintsék meg, miután az esetleges igazolással sok utánjárástól menekedhetnek meg.

RAMMINGER hölgyfodrász
Varga utca 1.
Henné hajfestő specialitása.
Diploma Páris 1926.

LENGYEL
FEST, MOS, TISZTÍT
Csapó-utca 28.

Margit

rendkívüli előnyeiről. Megjegyezzük még, hogy alig győzik a nagymosást, dacára, hogy nevezett gyári képviselő már 10 mosónót állított be.

— **Villamos világítás,** motor és csengő berendezéseket, mindenmű javításokat szakszerűen, gyorsan és jutányosan készít az Altöldi Villamosság Vállalat, Fazekas Imre cég, Ferenc József ut. 43. — Telefon 567.

— **Pallagi „Széchenyi-Liget”** vendéglő megnyit. Vasárnap és ünnepnap kedvező villamos közlekedés. Elsőrendű hideg és meleg ételek, duplamárcai sörök és kiváló fajborok. Cigányzenét Kiss Jóska (Gambrius) zenekara szolgáltatja.

— **Legelegánsabb ruhákat** készít Szabó László angol uriszabó, Széchenyi ucca 1.

— **Szörmeárúk megóvását,** mindenféle téli ruhák gondozását elvállalom. Nagy József szűcsmeister, Szent Anna u. 3.

— **Valódi perzsaszőnyeg** eladók és veszek, művészi javítók és mosók. Molykár elleni megóvást vállalok. Voszgeritschan Hovannesz, Simonfy ucca 2.

— **Rádió anód- és fűtőtelepek,** villamos szerelési anyagok legolcsóbban Fazekasnál, Piac ucca 43. Telefon 567.

— **Molykár ellen** védekezünk Vég Gyula szűcsmesternél, Ferenc József ut (Piac ucca) 4. Telefon 503.

— **Kaszák jótállás mellett,** mindenféle vasárúk legolcsóbban kaphatók: Hitelszövetkezet, Csapó ucca 15.

— **Szövött- és rövidáru üzlet** Szent Anna ucca 2. szám alá helyeztem. Tessék olcsó áraitól meggyőződni. Breider György.

— **Ladányi puskaműves** üzletét áthelyezte Piac ucca 59., Meinel mellett, Steinfeld-ház.

— **Tűkőrgyártás, fűvegyszőlés, kirkatok tákrözése.** Sipkovits, Sziv u. 14—15. Telefon 356.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

VASÁRNAP délután fél 4 órakor: **A biborruhá asszony.**

VASÁRNAP este 8 órakor: **Csókos asszony.** Sárvay Rózi bemutatkozása.

HÉTFO (bérletszünet): **Repülj fecském.** Sárvay Rózi és Timár Ila felléptével. Farkas Imre operettje.

KEDD (utolsó B) bérletben): **Repülj fecském.** Másodszor.

SZERDA (bérletszünet): **Repülj fecském.** Harmadszor.

CSÜTÖRTÖK este bérletszünetben **Repülj fecském.** Negyedszer.

A színházi iroda jelentése:

Még néhány jegy kapható a **Biborruhá asszony** mai délutáni előadására!

Tamá és Szigeti figuráján fog kacsagni ma délután a **Biborruhá asszony** c. Gilbert-operettben!

Sárvay Rózi, az új szubrett Rica-Maca szerepében mutatkozik be ma este a **Csókos asszony** c. Zerkovitz slágeroperettben.

Timár Ila és Szigeti Jenő énekelik a Van a Bajza ucca sarkán... refrénü gyönyörű dalt a **Csókos asszony** ma esti előadásán!

Repülj fecském lesz az idei sláger!

Repülj fecském bemutatója holnap este.

Hangulatos, bájos meséjű, kellemes ének- és táncszámokkal teli operett a **Repülj fecském.**

Mozgósínházak:

APOLLO: Rudolph Valentino legjobb szerepében: A seik, egy fiatal lady kalandjai a sivatag falai között 8 felvonásban. Női főszerepben: Agnes Ayres. Megelőzi: Botrány a Park Hotelben, vidám történet 6 fejezetben. Főszerepben: Buck Jones.

strand

VIGSZINHAZ: Ivan Mosjoukine és Nic. Kolin a főszerepekben: A titkok háza, filmregény két részben, 16 felvonásban. Megelőzi: Gaumont Híradó. — A Vigszínházban az előadások hétköznapokon 7 és fél 10, vasárnap fél 5, 7, és fél 10 órakor kezdődnek.

URANIA: Pompadour nyakéke, Grand Gignol 6 felvonásban. A főszerepben Bessie Love. Megelőzi: Tom Mix-el a főszerepben: A texasi Don Juan, romantikus história 6 fejezetben.

METEORBAN vasárnap „A két bakkancsos”, attrakciós vígjáték 7 felvonásban. Főszereplők: Wallace Beery, Raymond Hatton és Mary Brian. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Előzetes jelentés. Hétfőn:

VIGSZINHAZ: Hét tenger ördöge, romantikus filmdráma 12 felvonásban. A főszerepben Milton Sills.

APOLLO: Két sláger: Dagfin, filmregény 10 fejezetben, a főszerepekhatvanéves jubileumáról és a Szentben Paul Richter, Paul Wegener és Marcella Albani.

Hétfőtől szerdáig bemutatja a VIGSZINHAZ a debreceni lovaregylet

László Dalegylet zászlószentelési ünnepélyéről felvett filmeket. Ugyanezt bemutatja csütörtökön, pénteken az Apollo és szombat, vasárnap az Urania mozgósínház.

KÖZGAZDASÁG

Szilárd a gabonapiac.

Határidőüzet előfordult kötése: Buza: Május 34.00, 33.98, 34.02; zárlat 34.00—34.02. Október 29.66, 70, 72, 66, 74, 78, 80; zárlat 29.80—82. Rozs: Augusztus 24.00, 04, 06; zárlat 23.98—24.00.

Készárüzet hivatalos jegyzései: Buza: Tiszai 75 kg.-os 34.20—34.40 76 kg.-os 34.70—34.85, 77 kg.-os 34.95—35.10, 78 kg.-os 35.25—35.35. Felsőtisza 75 kg.-os 34.10—34.30, 76 kg.-os 34.60—34.75, 77 kg.-os 34.85—35.00, 78 kg.-os 35.15—35.25. Pestvidéki rozs 30.25—305.0. Egyéb rozs 30.25—30.50. Takarmányárpa I. 27.40—28.00. Tengeri 22.10—22.40. Zab I. 25.80—26.10. Zab II. 25.60. Korpa 20.20—20.40.

fürdő

Valutárfolyamok: Angol font 27.81—27.97, Belga leger 79.55—79.85, Cseh korona 16.93—17.01, Dán korona 152.70—153.35, Dinár 10.04—10.10, Dollár 570.30—572.70 Francia frank 22.55—22.75, Hollandi forint 229.05—220.05. Lengyel zloty 63.35—64.85, Lei 3.36—3.51, Lira 31.05—31.50, Német márka 135.625—136.125, Osztrák schilling 80.475—80.825, Norvég korona 147.95—148.60, Svájci frank 110.10—110.50, Svéd korona 153.10—153.75.

S P O R T

Vasárnap kezdődik a bajnokság finise

A bajnokságok első helyezései már eldőltnek tekinthetők, az érdeklődés súlypontja tehát a helyekért vivandó küzdelmek felé irányul. A keleti kerület amatőr bajnoksága a viszonylag nagyszerűen álló NyTVE részére sincs még elkönyvelve, mert a hátralevő mérkőzésekben még kicsuszhat néhány meglepetés. Vasárnap Nyiregyháza jut nagy lépéssel előbbre az amatőr bajnokság, mert két debreceni csapattal kell viaskodnia a nyiregyházi egyesületeknek. A NyTVE bajnokjelölt együttese a DEAC szezon végére legyengültnek látszó csapatát kapja ellenfelül, de azért a mérkőzést még korántsem lehet a NyTVE biztos galopjának nevezni. A DEAC a multheti súlyos vereség hatása alatt változtatást eszközöl a csapatösszeállításán és ha győzni nem is fog, tisztességes, esetleg döntetlen eredményt is elérhet.

A DVSC még nem adta fel a reményt a bajnokság megnyerésére s vasárnap a NyKISE ellen teljes erejével fog a legjobb eredményért küzdeni s így két gólos győzelme várható.

A NyTVE—DKASE mérkőzést Kondor Aladár, a DVSC—NyKISE mérkőzést pedig Dr. Kupinszky Sándor vezeti.

Kisvárdán a KSE—DKASE mérkőzés egyenlő erők küzdelmét s így kis gólarányu, esetleg gólnélküli döntetlent ígér. Bíró: Horváth Endre.

A DTE Berettyóújfaluban játszik a BUSE-val barátságos mérkőzést

és a kék-sárgák veresége várható. Bíró: Machó Ferenc.

Debrecenben

a Bocskay—Ékszerész mérkőzés csak annyiban érdekes, hogy a debreceni profik feltucat vagy még ennél is nagyobb gólzáporral terhelik meg a tartalékokkal tüzelt pesti sereghajtó csapat hálóját. Az Ékszerész legutóbb látott csapatából ugyanis a kitűnő Kubala kapus és a csapat másik három legjobb embere, Száger, Kiss és Retek fognak hiányozni. A Bocskay főlényes játéka után nagy gólarányu győzelme várható. Bíró: dr. Földessy János.

A DMTE—D. Postás II. osztályu bajnoki mérkőzés a Bocskay programjának lesz az előjátéka és a két helyi csapat között szép küzdelem várható. Bíró: Hajdu Jenő.

A II. ligában az Attila a gyenge Soroksár ellen fog pontot tenni bajnoksága után. A Bak-nak nehéz dolga lesz a saját pályáján játszó Rákospalota ellen, míg a többi mérkőzések nincsenek betolyással még a helyezésekre sem.

A DKASE Kisvárdán játszik vasárnap bajnoki mérkőzést, miért is az alatt felsorolt játékosok háromnegyed 12 órára a nagyallo-másnál pontosan legyennek kint: Báthory, Weisz, Buttkay, Engel, Fried, Sárvay, Varga, Sarok, Ökrös, Gáll, Herskovits, Markovits.

A DEAC országos atlétikai versenye.

A DEAC vasárnapi országos atlétikai versenyével indul meg a hivatalos pályaverseny-szezon ke-

rületünkben. A versenyre Budapestről érkeztek nevezések, úgy-hogy minden tekintetben sikerült versenyre van kilátás, több kerületi rekord megjavításával. Erre való buzdításul a DEAC azoknak a győzteseknek, akik a kerületi rekordnál jobb eredményt érnek el, a klub nagy plakettjét adományozza.

Az egyes versenyszámok közül a 100 m-es síkfutó előversenyben Szokolai (DGASE) adja az előnyöket. A 400 m-es síkfutásban Hadházy, Horváth (DEAC) és Szokolai (DGASE) küzdenek. Igen szép lesz az 1000-mes síkfutás Gyulay és Barcsay (DEAC) és Piros (Szolnok) között. Ugyanaz a mezőny küzd a 3000 m-en is a győzelemért. A 110 m-es gátfutásban Dénes (Műegyetem) és Szokolai (DGASE) küzdelme ígér igen heves küzdelmet. Nagyon érdekes lesz a 4×200 m-es staféta a DEAC, DGASE és a Szolnoki Mávcsapatai között. A magasugrásban Király (DEAC) küzd Szokolai ellen. Távolugrásban a helyekért nagy küzdelem lesz. Király, Páter, Majzik, Hadházy (DEAC) és Szokolai (DGASE) között. A rudugrásban veterán bajnokunk Hadházy (DEAC) tanítványa Király (DGASE) és az ország legjobb középiskolás rudugrója, Fehér üzdenek. Küzdelmük bizonyára új kerületi rekorddal fog végződni.

A sulydobásban a fiatal Stolp és Rockenbauer (DGASE) és a veterán dr. Kirchoffer küzdenek a győzelemért, de úgy hisszük, Stolp

megnyit!

MEGHIVO

a Gebauer Károly Iémáru, első hazai érc-, lakoporsó- és gyászkecsiggyár részvénytársaság 1927. évi május hó 31-én d. u. 4 órakor a gyár üzleti irodájában (Hid u. 10.) tartandó

XVI-ik évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat: 1. Jegyzőkönyvhitelesítő kiküldése. 2. Az igazgatóság jelentése és a zárszámadások előterjesztése az 1926-ik évről. 3. A felügyelő-bizottság jelentése. 4. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában. 5. Esetleges indítványok. Debrecen, 1927. évi május hó 20-án.

Az Igazgatóság.

Jegyzet. A közgyűlésen csak azok a részvényesek bírnak szavazati joggal, kik részvényeiket a társaság pénztáránál a közgyűlés előtt 8 nappal letétbe helyezték. (Alapszabály 15. §) A mérleg- és eredményszámola a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a részvénytársaság gyártelep irodájában a részvényesek rendelkezésére áll. (Alapszabály 38. §) A részvényeseknek csakis olyan indítványai vehetők fel a közgyűlés tárgysorozatába, melyek legkésőbbben a számadási év december 31-ig az igazgatósághoz benyújtottak. (Alapszabály 14. §)

Stabil, nagy vevőkörrel

bíró, évtizedek óta a Piac ucca legjobb helyén fennálló kereskedelmi és ipari vállalat

30.000 pengő tőkét vagy tőkés társat keres.

Elsőrendű rentabilitás, kitűnő pénz elhelyezés!

Komoly ajánlatok „Rentabilitás 50” alatt a kiadóba kéretnek.

kerületi rekorddal nyeri versenyt. A diszkoszvetésben szintén el lehetünk készülve Rockenbauer (DGASE) révén a kerületi rekord megjavítására, míg a helyezésekért Stolp (DGASE) és Gali (DEAC) küzdenek. A gerelyvetésben Bácsi (HTE) győzelme várható Gali, Páter és V. Tóth. (DEAC) és Szigethy (DGASE) előtt.

Az ifjúsági számok közül 300

m-es síkfutásban a kerületi rekord, Pataki (NyTVE), Kösztner (KISOSz) küzdelme új kerületi rekordot fog eredményezni. A 2000 m-es előversenyben Csizsák (KISOSz) adja az előnyököt, legjobb ellenfelei Kozmann, Simon és Sipos (KISOSz). Az ifjúsági diszkoszvetésben Vigh, Nyilas (KISOSz) és Hajdu (NyTVE) a legjobbak.

Három levele versenyszám is szerepel a versenyen és pedig 100 és 1000 m-es síkfutás és magasugrás, amelyben a nagytömegű indulók szép küzdelmet fognak vívni egymással.

Fegyelmi bizottság: ülés a birkozóknál. Vasárnap délelőtt lesz az MBSz keleti kerülete fegyelmi bizottságának ülése és erre az alkalomra Sziebert Imre a szövetség

társelnöke két másik vezető tag kíséretében Debrecenbe érkezett. Igen sok fegyelmi ügyen kívül a kerület vezetésével elégedetlenkedő egyesületi vezetőket is meg fogják hallgatni és az ügyek kivizsgálása után döntenek a jövő munkáját illetően. A fegyelmi bizottság ülése délelőtt 9 órakor kezdődik az Angol Királynő vendéglő különtermében.

A Debreczeni Független Ujság vasárnapi divatrevüje

A kötött komplet délutánra

A divat terén tájékozott nő már régen tudja, hogy a kötött ruha oly tényező, amelyet a ruhatárban ma már nem lehet nélkülözni, mert sokféle használhatósága folytán igen fontosnak bizonyult. Régebben a kötött divatalkotásokhoz még bizonyos ódium tapadt s a kötött ipar érdeme most már, hogy ezt az előítéletet megszüntette, mert már az idei szezon kezdetén a vezető műhelyek annyi és olyan egyéni és érdekes modellt mutattak be, hogy ezeknek tökéletes bája és elegáns hatása alól egy nő sem tud szabadulni.

Az idén sikerült először az új elegáns délutáni kompletet bevezetni, amelyre a hölgynek a városban éppen úgy szüksége van, mint a nyári fűdőhelyen és amelynek amellet az a nagy előnye, hogy egész különlegesen olcsó, attól eltekintve, hogy formáját sohasem veszti el és különben is csak fénytartó és mosható gyapjuból készül. Sokat lehetne beszélni az új szezon kötési módjairól, amelyek egész különleges könnyűségük által tűnnek ki és a minták terén nagy gazdagságot mutatnak fel, mert az „önmagában mintázott” modell a napi divát jellemző vonása. Ezek többnyire gyapjuból és selyemből kombinált alkotások, amelyeknek meg van azután az a fényük, amely kiválóan alkalmas délutáni alkalmakra. Ezeket az új gyapjukészítményeket „kötött shetland”-oknak hívják, olyan név ez, amelyik ma még kevésbé ismert, de amelyet meg kell jegyeznünk magunknak, mert éppen ez a kötési mód jön divatba és nem is fog egyhamar a divatból eltűnni. Emellet még tartják magukat a balra-balra kötött modellek is.

Az új kötött modellek mintái mindig ornamentálisak s éppen ezért mindig stílusosak és előkelően lehiggadtak. Ennek az irányzatnak vetik alá magukat a színek is, finoman le vannak ompitva és főképen középszínekre, mint beige, szürke, oliv,

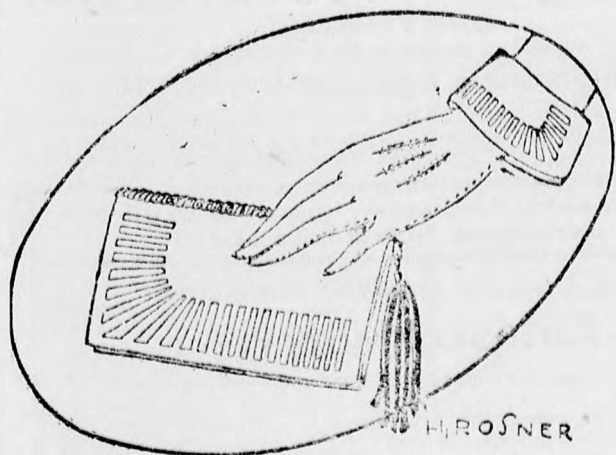
gobelinkék, lazac stb. korlátozódnak. A különböző tényezők egybehangzása folytán nem kell csodálkozni azon, hogy a kötött divat a nyári délutánokra eredményesnek ígérkezik és előre láthatólag nagy divattá lesz.

Néhány rajzban az új alkotások szépségét vezetjük szem elé, amelyek apart voltak és az anyag különlegessége által egyaránt kellemesen feltűnnek.

Balra a háttérben látható egyike az idén oly eredményesnek ígérkező kosztümkompletnek, vagyis egyszerű, rövid kabát jumper ruhával, amelynek szoknyája egyszerű, mint a kabát, de legmodernebb, ujjatlan, négyzetletűen kivágott jumpere az előbb megbeszélt, brokát szerűen ható, selyemfonállal átűtött kötött shetlandból készült.

Középen elegáns kabátkomplet látható. A ruha alja kötött plisszé, amelyhez igen flott a két színben levő és eredeti cakkos díszítésű jumper. A ruhát esetleg elkészíthetjük az új pann trikóból is, új érdekes kötési mód, amely alig különböztethető meg a velourssifontól, de kellemesebb hordani, mint azt és amellet nem gyűrhető össze. Az előbb megbeszélt jumperruhához, amelyet övvel látnak el, egyenes paletot választanak ugyanolyan anyagból, amely külső felületén sima, belül azonban mintás, mint a ruha cakkos ujjai. Az ujjakon is ugyanez a mintázat látható.

Jobbra a háttérben mutatjuk be végül a flott fűdőhelykompletet. Egyszerű jumperruha, tarka, széles, bolgár módra mintázott övvel. Ehez félhosszu raglán-kabát (mint látjuk a kötött divat, a legújabb szabási divat terén is jól orientált) széles ujjakkal, amelyek mintás bordürrel kapcsolódnak és ugyanezt a díszítést mutatják, mint a jumper öve. Ebből is láthatjuk, hogy a kötött divat mennyi lehetőséget nyújt és hogy teljes joggal méltányolják annyira.

ben vannak dolgozva, de sohasem kontraszt-színekben, miután így ugyan élénkebb, de nem oly finom hatások jönnek létre. Képünkön modern, lapos táskát látunk, amely sötétbarna bőr-applikációkkal van ellátva. Továbbá bemutatjuk egy modern utazó kosztüm-kézeldőjét is, amikor is ez a darab a táská alap-színében van elgondolva.

Bőr-applikációk

nagyon kedveltek az idén és láthatók nem csupán a bőrtárgyakon, de sportruhák, kosztümökön és kabátokon is. Itt olyan applikációktól van szó, amelyek vagy egyező színben vagy szín a szín-

A gyermekruha a játéktéren és a sétánál

különösen nyárára természetesen igen egyszerű és könnyen mosható legyen. Arra is kell törekedni, hogy a gyermeknek is közvetítsék a divat legutolsó újdonságait, mert ezek gyakran egészen jól vágnak a gyermek temperamentumához. Például nagyon bájosak a divatos szegélyezések. Második képünkön egyszerű mosóruhát mutatunk be egyszerűen egyenes formában, amelyet csak egy gombos és szegélyezések díszítenek. Az elegáns ruha gyanánt plisszéhatások jönnek számba. Első képünkön ilyen mutatunk be, a plisszék a nyaknál keskenyen kezdődnek és itt kis szalag tartja őket össze és az alsó szél felé egyre jobban szétesnek. Ezeket a ruhákat ujjatlanul csinálják, ha azonban mégis választanak ujjat, akkor azoknak is plisszírozva kell lenniük, hogy a ruha hatásával egyezzenek. Jól hat e célra virágos selyem, vagy kézi festésű selymek.

Könyves ház.

Az e rovatban felsorolt könyvek kaphatók: *Hegedűs és Sándor* irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében, Debrecen, Piac u. 34.

Szép Ernő, Szini Gyula, Gerard de Nerval, Dumas. Ez a négy név szerepel a Magyar Könyvtár most megjelent új sorozatának füzetében. Szép Ernő Egy falat föld, egy korty tenger cím alatt a Földközi tengeren tett utjának benyomásait gyűjtötte egybe. Frissességével, azzal, ahogy ezer olyasmit lát meg, amiket az utazó rendszeren nem szokott észrevenni, ahogy találó megjegyzése van mindenre, amivel találkozik, városokra, emberekre, szokásokra, különös egyéni zamatot ad utirajzainak. Nem a megszokott utleírás ez, hanem a mindenre frissen reagáló költő utja, tele költői bájjal, finom élményekkel, szellemes megjegyzésekkel, olyan könyv, amely líraiságával megkapja az olvasót. Szini Gyula Trilibi című kötetének rejtelmes s ugyanakkor hangulatos történetei a népszerű író legjobb írásai közé tartoznak. A francia romantikának egy eddig még magyarra le nem fordított nagyevő-íróját, Gerard de Nerval-t a bűvös kéz című fantasztikus kis regénye mutatja be. A XVII. századbeli páris színes levegője, a csavargók, tolvajok, csempurágók tarka-barka világa elevenedik meg ebben a pompás történetben. A kaméliás hölgy megjelenésének 75-ik évfordulójára új kiadásban jelent meg Dumas e sokat vitatott nagyszerű drámájának új kiadása, amely a mai olvasóra ép úgy nem marad hatástalanul, mint ahogy a színpadon is nagy jelenetei megragadják a nézőt. A Magyar Könyvtár egy-egy száma 40 fillér. Kapható mindenütt.

Maupassant; Miss Harriet. Amit Boccaccio a reneszánsz elején teremtetett, a formában és szellemben fölszabadult európai novellát, azt öt-száz év múlva Maupassant alkalmazta a modern ember izléséhez, életéhez és körülményeihez. De éppen a valóság nagy szeretete teszi őt egészen a miénk: mert hiszen Maupassant valósága egészen más kell, hogy legyen, mint Boccaccioé. Egy más világ az övé és egy más embertípus: bizonyosan fáradtabb és keserűbb, mint a nagy előd robusztus vidám világa és embere, de mélyebben és komplikáltabban élő is. A Miss Harriet Maupassant egyik legszebb kötetének s alakjai, kik a társadalom minden rétegéből merülnek föl, a legregebben megformált Maupassant-alakok közül valók. Sorsuk, emberi tragikomédiájuk, csupa tükör az olvasó számára, csupa félelmetesen objektív tükör, amilyent csak az emberi lélek legnagyobb ismerői tudnak és mernek elénk tartani. Maupassant kétségkívül ezek közé tartozik s az új kötet, mely az Athenaeum teljes Maupassant-sorozataiban jelent meg, ép ezért igaz gyönyörűség minden olvasójának. Bolti ára 4.40 pengő.

Fodor József: Lihegő erdők. A magyar irodalom legmélyebb kifejezősége, legegységesebb értéke mindig a líra volt. Sajnos, az európai

megismerés elől éppen lefordíthatatlan líránk van jóformán teljesen elzárva. A magyar költő nemcsak a szegénységgel jegyzi el magát, hanem vállalja azt is, hogy csak a maga kis nemzetének dalol — s nem egyszer hiába dalol. Ezt a sorsot vállalja Fodor József is, aki az utóbbi években feltűnt fiatal magyar költők legjobbjai közül való. Olyan lírikus, akire minden nemzet büszke lenne. Hatalmas erő, gazdag fantázia, ragyogó színesség jellemzi költészetét. A nyári ragyogásban, reneg bőségben kitaruló magyar föld izét érezzük minden versében. Magyar hagyományok s a megújult magyar költészet friss hagyományának földjébe eresztí gyökereit s mégis tökéletesen mai és modern költő; őszintén mai és lélekből modern, anélkül, hogy álarcot ragasztana tiszta homlokára. Első kötetének megjelenését örömmel üdvözljük s a legnagyobb várákozással nézünk az új költő jövődől pályájára elé. A kötet az Athenaeum kiadása.

Beethoven intím élete. Hevesy Andor, a Párisban élő kitiúnó magyar író egy évvel ezelőtt nagyon érdekes és értékes új Beethoven-könyvet írt az 1910-ben ugyancsak Párisban megjelent „Beethoven kis barátói” című könyvének szellemében. — Új könyvének címe: „Beethoven intím élete” s a legnagyobb zeneköltő baráti, szerelmi viszonyaival, családi körülményeivel, szokásaival, külsejével, szórakozásaival, intimitásaival foglalkozik. A nagyon érdekes tárgyat Hevesy vonzóan, eleven tollal írta meg, olyan képet adva Beethovenról, az emberről, amelynek ismerete nélkül nem halhatunk be a zseni lényegébe. Ez a könyv Párisban olyan feltűnést keltett és olyan keresetté vált, hogy egy év alatt tíz kiadást ért el. A mű a Stádium Sajtóvállalat r.-t. Budapest, VI., Rózsa uca 111. kiadásában jelent meg, nagyon szép kiállításban, magyar fordításban. Őt eredeti fénykép illusztrálja az érdekesítő szöveget. A két és félszáz oldalas kötet bolti ára 5.— pengő.

Budapest két pengőért. Newton lord mondotta legutóbb: Budapest a világ legszebb városa; felejthetetlen és örök benyomást tesz mindenkire, aki valaha is megállott a Mátyás-templom karsú tornya alatt és a Halász-bástya ormáról tekintett körül a hegyeken és a lankáson, a hőmpölygő folyamon, a virágos szigeten és nézte a parlament görög épülete mögött elterülő város fiatalos formáit. Budapest szépségeit és színeit, gazdagságát és érdekességét mégis akkor látja mindenki legjobban, ha a legkülönb látósvet teszi a szeme elé. Az ilyen látósvé az utas ember számára a jó könyv a városról, ez a legkülönb emlékeztető is, s ez adja a leggazdagabb képet akkor is, ha távolból akarjuk megismerni.

Vajon ki látta meg leginkább a fővárost s ki ismeri legjobban szépségeit? Nyilván Bárczy István, Budapest volt poléarmestere, egyike az alkotóknak. Könyve: Budapest, amely most jelent meg, ezért mutatja meg a város minden érdekességét, eleven életét, múltját és jövőjét, jelenének

pompáját és örömeit a legváltozatosabb gazdagságban. Bárczy István száz képet válogatott össze Budapestről s miként a moziban: úgy vonulnak el előttünk a város épületei, tornyai és uccái, emberei és életének lormái. A Világ Képekben egy új magyar gyűjteményes sorozat, két pengőért adja Bárczy István könyvét, vonzó és értékes művét, nagyszerű tanulmányát s két pengőért tekintheti meg mindenki ebben a könyvben az igazi Budapestet és tudhat meg mindent a magyar fővárosról.

A Világ Képekben minden kötet két pengő, nolett száz képet, egy-egy magyar tudós munkáját adja minden könyv 64 sima, finom papiros oldalon, illusztrációkkal. Lambrecht Kálmán dr., a tudós egyetemi tanár népszerű könyve: Emberek, Népek, Nemzetek s Supka Géza dr., a kiváló történelmi író pompás életre: Napoleon, a másik két kötet, amely most kerül az olvasó elé. Az olvasó, szép, nagyszerű és alapos magyar könyvek sorozata indul meg eként, hogy a legérdekesebb és legjelentősebb problémákat, a tudomány és az érdeklődés egész területét felölelje és kielégítse. A Világ Képekben könyv a magyar olvasónak a betű és a kép összehangolása a tudásért, a tanulásért s a legigazabb szórakozásért.

Farkas Jenő: Sötét az ég. Korunkban az igazán értékes történelmi regények nagyon ritkák. Talán ép azért, mert magunk is áélünk egy pregnáns történelmi korszakban, hiányzik az érzék, a történelmi milió a régi történelmi alakok éles meglátásához, gondos átértékeléséhez, vagy talán lázasabb és idegesebb is e mai kor, hogysem-írói mindazt a fáradságot és elmélyedést vállalják, amivel egy komoly történelmi munka megírása jár. Annál megbecsülendőbb annak az új, fiatal írónak, Farkas Jenőnek a megjelenése, aki történelmi regényében, a „Sötét az ég”-ben egy alig tárgyalt korszak sötét és pompázatos kárpitjait vonja szét előttünk. Kun László király idején játszódik a regény meséje s a mű sor érdeme közt is a legbecsülendőbb az, ahogyan e zavaros kor levegőjét, véres és ködös színeit élénk varázsolja, ahogyan ennek a kornak robusztus alakjait életre kelti, ahogyan minden idegünkkel és minden érzésünkkel bennünket, olvasókat, telennelhatatlanul átlátnál egész figyelmünkkel e korbá. A szép pozsonyi civilány, Töpler Lizi és a derek magyar vitéz, Baksa György szerelmi története, a regény vezető vonala; edesen szép, fergetegesen izgalmas, tragikumba játszó boldogságig szírványvölő történet, amely köré egy félbecsülhetetlenül érdekes magyar korszak egész vázlatá grandiózus nagyvonalúságban és robusztusságban járul háttérnek. Gondos és komoly történelmi járatosságról tanuskodik e könyv, valóságos történelmi dokumentum erejével bír és külön ki kell

emelnünk az író pompás, tömör, érebből faragott, tiszta magyar zengésű, forró és lüktetően színes stílusát. Az értékes és hódítóan érdekes regény a Légrady könyvkiadó kiadásában jelent meg.

Szederkényi Anna: A legistább víz. Most hagyta el a sajtót a legnépszerűbb magyar írónő huszonötödik könyve: A legistább víz. Három felvonásos drámai játék ez, amelynek színes, izgalmas és megható képeiből az anyai szeretet apotheoziisa formálódik ki. A színpadon elemi erővel ható és az igaz költői műveknek kijáró mély és tartós sikert arató drámai játék könyvalakban is az olvasó elé tárja azokat a különleges értékeket, amelyek irónőjének olyan kivételes helyet biztosítanak a magyar irodalomban. A diszes kiállítású könyv ára két pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

Shell a vezető világmárka

Mezőgazdasági célra szállítunk:
Kincstár kedvezményes Shell-petroleumot Shell-benzint Shell-gázolajat eredeti gyári árban.
Raktáron tartunk: Shell-traktorolajat Shell-autóolajat Shell-autobenzint Shell-kenőolajat
eredeti olomzárólt Shell-hordókban és kannákban.
A Shell Kőolaj RT.
debreceni kirendeltégo
Plac-u. 87. — Telefon 7-55.

Szönyegegk legolcsóbb beszerzési forrása. Kedvező feltételekkel.
LŐRINCZ SZÖNYEGÜZEM
Szoboszlai-ut 11/B.

A debreceniek találkozóhelye
Budapest legelsőrendű, modern családi szállója az **István Király szálloda**
VI., Podmaniczky-utca 8.

Mársékelit árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift.
A Nyugati pályaudvar közelében.

Automobilisták figyelmébe!!

Megjelent az **Új Magyar Autótérkép**
Mérték 1 : 300.000.
Tervezte: **Gergely Endre** százados.

Csonka Magyarországi legmegbízhatóbb autótérkép.
Új alapon, új rendszerű hajtogatással, 6 szívből készült hegyvázalással. Az utak minősége különböző színű és vastagságú vonalakkal van jelezve. A térképen oldalt a nagyobb városok külön kis város-térképei láthatók.

Minden autótulajdonos-, motorkerékpáros-turistának nélkülözhetetlen!
A 6 lap ára egyenként Pengő 2.80.

Autószakkönyvek:

Automobil közlekedési rendszet (Kontz)	P 7.20
Habán-Delm.: Motorkerékpár könyve	P 5.—
Mihály Dénes: Az automobil füze	P 7.20
Mihály E.: Könyv a motorkerékpár	P 2.80
Mihály E.: Nehéz motorkerékpár	P 3.80
Schreiber: Automobilisták kézikönyve (Csonka-Magyarországi új autótérképpel)	P 4.—
Strehammer: A modern automobil szerkezete és kezelése	P 8.—

Kaphatók: **HEGEDŰS ÉS SANDOR R. T.** könyvkereskedésében a főpostá mellett. Telefon: 54.
Bármely nyelven megjelent autószakkönyv általunk megszerzhető!

STARK | PIAC-U. 7. | STARK

SELYEMVÁSÁR

15-től 31-ig

!! reklámárban !!

88 cm. széles valenciai selyem ruhára	— — — — —	Pengő 3.29
85 cm. széles Japán selyem ruhára	— — — — —	Pengő 4.80
100 cm. széles la. selyem poupin 20 színben	— — — — —	Pengő 4.40
90 cm. széles la. valódi nyersselyem 50 színben	— — — — —	Pengő 6.60
100 cm. széles Crep de schin selyem minden színben	— — — — —	Pengő 6.—
100 cm. széles la. Crep de schin nehéz minőségben	— — — — —	Pengő 7.84
100 cm. széles la. Crep Georgette minden színben	— — — — —	Pengő 10.—
100 cm. széles kabátselyem divatszűben	— — — — —	Pengő 1.4
100 cm. széles nehéz minőségű beige kabátselyem	— — — — —	Pengő 23.—

Kérem a cégemre ügyelni!

Csak 6 napig | szerezheti be ily olcsón a selyemszükségletét!! | **Csak 6 napig**

Modern, kényelmes és olcsó

BÉRAUTÓK

telefonon is bá mikor megrendelhető. Társas kirándulásokra, vásároknak meg- egyezés szerint mindenkor rendelkezésre állanak a Rákóczi garage tereautói

RÁKÓCZI UCCA 69.

Telefon 12-72.

Éjjel-nappali szotgálat

Galgóczy magántanfolyam és jogszeminárium

Budapest VIII., Mária Terézia-tér 3. (Baross-u.) Előkezelő középiskolai magánvizsgákra, érettségire, alapvizsgákra, szigorlatokra. **K i t ű n ő j e g y z e t e k ! ! !**

A KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ

RÁDIOACÉL KASZA

EGYEDÁRUSÍTÓJA DEBRECENBEN

DEBRECEN ÉS VIDÉKE MEZŐGAZDÁNAK HITELSZÜVETKEZETE

SZABÓ JÁNOS URISZABÓSAGA PÜSPÖKI PALOTA

Megérkeztek a nyári divatszövegek és vásznak **Buret öltönyt 30 pengőtől** — méret után — már készitek.

12598/927. II.

Árverési hirdetés

városi épület és föld bérbeadására. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező és a Hajdúhadházi ut 35. szám alatt fekvő és eddig Balaskó András városi utmester által használt épület és a hozzátartozó 1 kh. 136,30 négyszögöl területű föld a f. évi május hó 1-től 1930. év április hó 30-ig számított 3 évi bérbeadására vonatkozólag utóajánlat kizárása mellett f. évi május hó 24-én délelőtt 9 órakor a Városháza kistanács-teremben új nyilvános árverés fog tartani.

A fenti bértárgy kikiáltási áron alul is bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár évi 800 pengő bér, mely összeg 10%-a az árverési szándékozók által az árverés megkezdése előtt kiküldött bizottságnál letendő.

A fenti bértárgy a Hadházi uton fekvő volt Vilmos huszár-, jelenleg tüzerlaktanyánál levő villamos vasuti végállomástól mintegy 500 méterre fekszik. Az épület áll 4 szobából, egy konyhából, egy istállóból, egy kocsiszínből és egy fűkamrából.

Az árverési feltételek a Tanács gazdasági és erdészeti ügyosztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1927 május hó 19.

Városi tanács.

A „HAZTARTÁS” termelő, ártékesítő és fogyasztási szövetkezet mezosztálya Budapest, IX., Bakáts ucca 8 szám elsődrendű pergetett

MÉZET

korlátlan mennyiségben vásárol. Küldjön mintát, melynek vétele után ár-ajánlatot postafordultával küldünk. — Szállítunk elsődrendű, szavatolt vegytiszta

MŰLÉPET

és az összes méhészeti segédeszközöket, kaptárt, pergetőt. Kérjen képes árjegyzéket.

TŐKEERŐS

rég itt működő angol biztosítótársaság keres letéstartó vezérigénysége részére óvadékképes

VEZÉRÜGYNÖKÖT.

Ajánlatok M. G. 8016 jellegre Haasenstejn és Vogler hirdetőirodába Budapest, V. Dorottya-u. 11.

Árverési hirdetés

Ezennel közhírré tételük, hogy Debrecen állomás teherkiadási raktárában f. évi május hó 25-én délelőtt 9 órakor árverés tartatik, mely alkalommal eladásra kerülnek: 1 láda szappan, 1 láda ételzsír, 1 hordó rum, köszörűkő, 19 darab két kocsi rakomány épületfa, 1 láda pótkávé, ekevas, borona, 3 láda cukorka, 1 hordó étel-ecet stb.

Debrecen, 1927 május 21.

Némethy raktárfőnök.

Vezérképviselet kerestek

Városunk és a megye területére ültető dűn na y eredményel kipróbált egészen új dolog részere. Értékes áruknak rendkívül szolid, nagyon eredeti amerikai minta szerinti vásárlási módjáról van szó.

Személyi befektetés, vagy üzlet-helyiség, illetve raktár nem szükséges, mert az összes segédeszközökről, u. m. árú reklám, stb. a budapesti központ gondoskodik, úgy hogy az üzlet a lakásban is üzhető.

Mindenemű kockázat teljesen kizárva!

Csak azon szerzők, solvens és szer-vezőképességűek ödők, kik néhány 1000 pengő feletti rendelkeznek, mely az érdekes mintaraktár biztosítási-árú szolgál, irónak azonnal REALIS és RESTABILIS jellegű LEOPOLD GYULA hirdető vállalatához, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29.

Urnak Parasztnak egyformán használ a valódi dr. SZELÉNYI féle

Talizmán sósborszesz

a legbiztosabb hatású, legerősebb és legolcsóbb egészségpótló háziszor.

Mindenütt kapható.

Gyártja: Dr. SZELÉNYI ÁRPAD vegyészeti művel DEBRECEN.

Próbaüveg 13,500. Középvég 38,000. Nagyüveg 75,000 korona.

Ezt a könyvet mindenkinek el kell olvasni!

A huszadik század házasságának válságai! GRÓF HERMANN KEYSERLING KÖNYV A HÁZASSÁGRÓL

A házasság mai problémái Fordította: DR. FÜLÖP ZSIGMOND

Monumentális munka — Huszonnégy világhírű szerző alkotása

Biztos utmutató mindenki számára a házasság mai válságában

A „KÖNYV A HÁZASSÁGRÓL” IRÓI:

Gróf Hermann Keyserling: A házassági probléma helyes beállítása	A házasság keletkezése
A. W. Nieuwenhuis: Házasság és anyajog	Házasság és anyajog
Leo Frobenius: A hindu házassági ideál	A hindu házassági ideál
Rabindranath Tagore: A kínai házasság	A kínai házasság
Richard Wilhelm: A rangházasság	A rangházasság
Gróf Paul Thun-Hohenstein: Házasság és proletárizálódás	Házasság és proletárizálódás
Paul Ernst: Romantikus házasság	Romantikus házasság
Ricarda Huch: Polgári házasság	Polgári házasság
Jacob Wassermann: A házasság és az átalakult nő	A házasság és az átalakult nő
Marta Karlweiss: A házasság Amerikában	A házasság Amerikában
Beatrice M. Hinkle: Az átalakuló házasság	Az átalakuló házasság
Thomas Mann: A jövő házassága	A jövő házassága
Báró Leonie Ungern-Sternberg: A helyes párvalasztás	A helyes párvalasztás
Gróf Hermann Keyserling: A testi leki összhang a házasságban	A testi leki összhang a házasságban
Ernst Kretschmer: A házasság mint közösségi feladat	A házasság mint közösségi feladat
Alfred Adler: A szerelem mint művészet	A szerelem mint művészet
Havelock Ellis: A házasság mint műalkotás	A házasság mint műalkotás
Mechtilde Lichnowsky: A házasság mint bilincs	A házasság mint bilincs
Paul Dahlke: A házasság mint teljesedés	A házasság mint teljesedés
Mathilde von Kemnitz: Házasság és önfeloldás	Házasság és önfeloldás
Alphonse Maeder: A házasság mint titok és parancs	A házasság mint titok és parancs
Leo Baeck: A házasság mint szentség	A házasság mint szentség
Joseph Bernhart: A házasság mint szentség	A házasság mint szentség

„I me, három világrész legkiválóbb írói, gondolkodói és költői mondják el véleményüket arról a társadalmi intézményről, a házasságról, melynek alapján való megrendülése okozza a napról napra olvasott, vagy titokban lefolyó sok véres családi tragédiát és botrányos válópert. Korunkban majdnem mindenki számára problémává válik a házasság és többé-kevésbé súlyos konfliktusokhoz vezet. Éppen ezért minden kultúrembernek el kell olvasnia ezt a könyvet: a még csak ezután házasulandó fiataloknak azért, hogy a könyvből kapott helyes irányítás alapján a lehetőségig megelőzzék a későbbi konfliktusokat, a már házasságnak pedig azért, hogy megértsék a saját házasságuknak eddig értelmetlen problémáit, hogy tisztába jöjjenek azzal, hogy a házasság nem csupán egyszerű nem és gazdasági együttélés, hanem más igen fontos szempontjai és kellekei is vannak, melyeknek kellő figyelembe vétele megakadályozhatja a sok vaktában való házasodást, de a sok könnyelmű válást is.

Ára: 20 pengő

Kapható:

Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedésében

Hitelképes egyének részletfizetésre is kaphatják!

Elsőrangú internátusok és nevelő-intézetek fiúk és leányok részére

Franciaország: Sal-t-Rafael, a francia Rivierán, az örök tavasz országának mesés helyén, tiszta tengerparton (Nizza mellett).

Svájc: Lausanne és Montreux, a világhírű nevelővárosokban, a Genfi tó partján 900 m. magasságban. (Lausanne világhírű egyeteme, Intenzív sportélet. Klímatis gyógyhelyek.)

Ausztria: Wien, az osztrák főváros gyönyörű villatelepén, a központtól 15 percre villamossal.

Magyarország: Budapest és Hűvösvölgy, elsőrangú intézetek, fiúk és leányok részére.

Mindenkinek Intézet felvezetői, közép- és polg. iskolai, iparművelői, zeneközi, leánykollegiumi, leány szociális, továbbképző, varrattanul. stb. benn-inkokat. Összes sportok, tanulmányi kirándulások. Belső orvosi. Szigorú felügyelt Napi öltözékű külön étkezés. Saját sportterületek. **Ellátási díj (belföldi):** Lausanneban 100 P havonta. Más külön díj nincs. Külföldre mérsékelt tanulójegyek. A látogató szülők részére ugyane díjak mellett az intézetek dependenciában kínáló pezsiók. Köztisztviselőknak, szegénysorsotlannak, egy-temi halgatóknak kedvezmények. A Hu-internátusok díja 10 százalékkal olcsóbb.

Nyaralattási csoportok

Lausanneban (Svájc), Balatonszemesen és Hűvösvölgyben. Havi díj 140 P.

Felvitágoztás, prospektus (válaszle-lyeg): **Pestlozoz Intermátus Iroda,** Budapest, VII., Akácia ucca 13. V. 32. (Litt.)

Legolcsóbban

FEST, TISZTIT

Weisz,

Arany János-utca 9.

Gyász esetén 24 óra alatt.

FESTÉKEK

a legszebb színekben, a legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kaphatók

STERN festékküldetésben **PIAC-UTCA 10.,** Bikkával szembe

Ötött és darabos mész,

cement, kavics, gipsz, stukator-nád, fedélemmek, kőpor, c. erép, valamint

száraz tűzifa és l. o. külföldi porosz és hazai szén

a legolcsóbb napl árban beszerezhető:

BARTHA tűzifa, szén és épít-kezési anyagtelepén Debrecen, Ispóty u 3/b. Telefon 7-85

G LEGUJABB GRAMOPHON LEMEZEK

Beethoven összes symphoniái Weingartner Felix dirigálása, valamint a Lehner quartet által előadva.

Csókrol csókra operette, legujabb sláger.

Lész maga jusz is az enyém Szerele még

Doni kozákok énekkarának szenzációs lemeze

stb. stb. óriási választékban kaphatók, úgy gépek is.

Gépek havi részletfizetésre is kaphatók

HEGEDŰS ÉS SÁNDOR

IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GRAMOPHONOSZTÁLYÁBAN

PIAC UCCA 34. SZÁM

Messziről
látszik az arcán,
Hogy

Palma

van a sarkán.

Óvás!

Értesülésünk szerint egy verseny-cég szintén kanalas pótkávé-t ajánl, noha a forgalombahozásnak ezen módját mi kezdeményeztük és a Budapesti Kereskedelmi Iparkamáránál annak idején lajstromoztatuk.

Figyelmeztetünk mindenkit, hogy más kanalas pótkávé-t, mint az

Orient gyártmányt

ne vásároljon, mert kiteszi magát a megvásárolt áru hatósági lefoglalásával járó kellemtelenségeknek.

Egyébként a verseny-cég kis értékű vaskanalat tartalmazó pótkávé-t hoz forgalomba, míg az **Orient pótkávé dobozok** értékes valódi alpacca kanalat tartalmaznak.

A verseny-cég ellen a tisztességtelen versenyről szóló törvény alapján a bírói eljárást megindítottuk.

Orient pótkávégyár Rt.,
Budapest, VII., Rákóczi-ut 76

ERNSZT JÓZSEF
FASZOBRAZS

DEBRECEN, SZÉCHENYI-U. 42.

Készít művészi kivitelben, szolid árkon, mindennemű iparművészeti tárgyakat: fall kerakat, fa callárokat, kandelabereket, képekereket.

GRAMOPHONOK

GRAMOPHON-LEMEZEK
ÉS TŰK

»HIS MASTER VOICE«
kutyás védjegyű
COLUMBIA, DECCA

valódi angol gyártmányok

ODEON

stb. német gyártmányok

havi részletfizetésre is
kaphatók

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részvénytársaság gramophon osztályában
DEBRECEN, PIAC UCCA 34

Az Adriai tenger
„Szlóréna” szigetén
a felkelő nap örök országában

PENSION

VILLA PANNONIA
Lido-Venezia (ITALIA)

Előkelő hely a főútvonalon. Hidegmeleg vízvezeték. Egyetlen igazi kftűnő magyar konyha. Kelemes párnás kert közepén. Külön egymásra nyíló laosztályok. Magyar-zemélyzet. Saját cabanák a strandon.

Elősalonárak 35 lírától.

Felvilágosítás: ad: UPOR, Budapest, József-körút 8. — Telefon: József 320-34
Prospektus! 1-10-V. J-11.

Schiffer József

Üvegcsiszoló- és tükörgyártási telepe

Csapó-utca 19.

Kerékpár

136 pengőtol

MONET GYÖN PRESTO WITTNER.

WAFFENRAD, előnyös fizetési feltételek.

NAGY JÓZSEF, BUDAPEST,

VI., Andrassy u. 31. Telefon 221-97

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

CSAK AZ ETERNIT VEDŐZÁVAL JELENTI LAP VALÓDI ETERNIT-MŰVEK HATÉKONYSÁGÁÉÉ BUDAPESTI KÖZVETŐSÉG 23. ÁRVÁRNYVÉDELMI KÖZVETŐ

Elárusítóhelyek:

Kubinyi Lajos és Társa tetőfedő vállalat, építési anyagok raktára Debrecen, Lukács Vilmos és Testv. tetőfedő vállalat, műkö- és cementárugyár Debrecen, vitéz Onody Habucski János tetőfedési vállalkozó Debrecen, Gelbmann Ignác fa- és terménykereskedő Balmazújváros.

Női kalapok

legjutányosabban szerezhethők be a

LUSZTIG

KALAPSZALONBAN

SIMONFFY-U. 29

Alakítások modellok után olcsón készülnek!

Kék és ne-
héz piros

edények,

háztartási és mezőgazdasági

cikkek legolcsóbban

Kovács Gyula vasüzleiben

Debrecen, Ferenc József-ut 17. sz.

GYENES ANTAL

központi fűtés, vízvezeték, csatornázás és fürdőberendezési vállalat

DEBRECEN, ARANY JÁNOS UCCA 27.

TELEFON 9-37

Mintaraktár vételkényszer nélkül is bármikor megtekinthető.

Molykár ellen

téli ruhák gondozását felelősséggel, jutányos ár mellett vállalok.

Adler szücs

Bathány ucca 2. szám.

MEGJELENT

A LEGUJABB

VASUTI ÚTMUTATÓ

NYÁRI

MENETRENDEK

Ismertető leírások 1927. Ismertető leírások

Az összes magyar közlekedési vállalatok: (vasutak, hajók, repülőgépek, autóbusz, posta) menetrendjei, személy- és postgyászdijszabásai; mozgó- és kalauzposták. Magyarországi vasuti térképe.

Minden vonat fején jelzősel, hogy milyen postát visz.

Ára 1 60 pengő.

Kapható a főbizományosnál:

HEGEDÜS ÉS SÁNDOR R.-T.

könyvkereskedésben a főposta mellett,

valamint az összes könyv- és papirkereskedésekben és dohányárudákban.

TURUL-CIPŐ

itt -- ott -- mindenütt!

Bámulatba ejtenek
mindenkit olcsó egységáraink!

17 ₂₅	19 ₅₀	22 _—	24 ₅₀
------------------	------------------	-----------------	------------------

27 _—	29 ₅₀	32 _—	34 _—
-----------------	------------------	-----------------	-----------------

pengő

Turul cipőgyár Rt. fiókjai:

BUDAPEST

Rákóczi-ut 14 • Király ucca 30 • Török ucca 2

DEBRECEN

Itt! Békéscsaba Eger Ott!

Hódmezővásárhely Győr

Kecskemét Miskolc

Pécs Nagykanizsa

Szeged Sopron

Szombathely Szolnok

Kaposvár Mindenütt! Szentés

A. J. S. Harley-Davidson és Triumph

motorkerékpárok képviselője.

Autó- és motorkerékpárkellékek,

Gummiköpenyek és tömlők

Autóolaj, benzin

Kedvező fizetési feltételek mellett!

MŰSZAKI ÉS KERESKEDELMI TÁRSASÁG, Horváth és Miklós, DEBRECEN, HUNYADI UCCA 17

Interurban telefonszám: 4-45.

Vízvezetési anyagok:

fürdőszoba és egészségügyi berendezések

Cséplési anyagok:

gépszij, forrcső, dobsin, golyós csapágy, tengely, fémek, Ewart-lánc, mentőszekrény, mérleg

gép- és hengerolajok, gépszir, tömítési anyag, szerszám

Sürgönyaim: Múketár Debrecen.

Friss száraz anod-telepek,
összes rád ó-ujd nságok kaphatók
SIMON JENŐ József kir. herceg-u. 3.

BÉSZLER ÉS DÁVID VASKERESKEDÉS

A KOSSUTH-SZOBOR MELLETT
Vasárak — Háztartási cikkek — Szerszámok
Nagy választék! Olcsó árak!

**Haskötők, sérvkötők,
orthopéd-fűzők
és művégtagok**
legpontosabban készülnek
SCHÖN SÁNDOR

kezdő-, kötszer- és bívási műszertárban Debrecen, Piac u. 14. Csapó-u. sarok. Telefon 11-55

APRÓ HIRDETÉSEK

POSTA

Özvegy
édesanyám egyetlen leánya vagyok. Fiatal. Keresztény. Anyám betegeskedése minden társaságtól megfoszt. Elhatároztam, hogy tul-teszem magamat a konvenciokon, hátha siekrül ezen az uton megtalálni az igazit. Kettőszázholdas földbirtok saját tulajdonomat képezi! Ezenkívül tekintélyes készpénzhozományom, butorom, ke- lengyém, ezüstneműm. Akadna-e oly uriember, aki nem vagyonomért venne nőül? Ha igen, úgy írjon „Nagynénem tudtával” jel-igére a kiadóhivatalba. (Névtelen, kalandor levele céltalan.) 4260

HÁZASSÁG

Mennyei atyám
különös tehetséggel, tudással aján- dekozott meg. Gondolkozásom, jellemem: őszinte, becsületes. Hi- szem, hogy akad számomra a nagy világban egy igazgyöngy... Azt mondják, hogy „megérdemlek” hűséges hitvestársat... Nagymérvű elfoglaltságom nem ad reá módot, hogy jövődöbéli élettársam meg- keresésére hosszú időt szenteljek. Megpróbálom sorsom intzését — az égiek segítségével bízva — a magam kezébe venni... Fiatal, keresztény, nagybirtokos-gyáros vagyok. Vagyonnal, jövedelemmel. Hölgyek! Vegyék figyelembe mot- tómat: Hozomány közömbös! Bol- dog akarok lenni! Intenciómat megérteni tudó hölgy teljes című levelét kérem „Őszinteség” jeligé- re a kiadóhivatalba. 4259

VÉTEL

Iparosok figyelmébe!
Mindenféle kész, haszonra való vasak legolcsóbban kaphatók. — Rézet, ólmit, cinket, ócska vasat legmagasabb árban veszek. Wür- diger, Késes uca 90. 431

Mindenféle
accumulatorokat tölt,
javít, orvosi műszereket gyárt,
javít, elad
FÖLDVÁRI MÓR Debrecen,
Első Debreceni Elektrotechnikai gyára
Széchenyi uca 55. sz. Telefon 168.

ELADÁS

Eladó
hidmérleg ötven mázsáig, jókarban levő tizedes mérleg, új szórórosta, két darab löhuzós takarmányprés. Értekezni: Péterfia 55. 4286

Valódi Melichar „Unikum-Drill” vetőgépek és sor- trágózatok, eredeti Bächer-acélekék tüköracél kor- mányai, amerikai rendszerű Bächer-lókapák és egyéb (talajmívelő különlegességek állandó nagy raktára
Bächer-Melichar eke- és vetőgépgyárak
kizárólagos képviselése

Ráhmer Sándornál, Debrecen, Piac-utca 43.
Telefon 962.
Ugyanott a „Cormick”-petrolium-traktor és a **Magy ar kir.** államvasutak gépgyára kerületi képviselése.

Parkettfényesítő
padlólakki különlegességek, kálya- ha ezüst, zomáclakkok minden színben kapható Klein Vilmos fest- képzésében, Arany János u. 10. (udvar). 363

JÓMINŐSÉGŰ
csertéglá és cserép kapható a Tóth és Sebestyén rt. Kishegyesi uti téglagyárából. — Eladása Si- monffy uca 1/a. II. emelet. Tele- fon 6-10. 388

BUTOR
legjobb minőségben, legolcsóbb ár- ban, legkedvezőbb feltételekkel. Szántó Zsigmond, Szinház-átjáró. 468

Száznyolcvanhoidas
buzatermő tanyás feketehomok város alatt eladó. Dezső, Nyom- tató u. 12. 712

Hetvenhoidas
buzatermő feketehomok tanyával kövesuton, állomásnál eladó. — Dezső, Nyomtató u. 12. 712

Huszonháromhoidas
elsőrendű feketeföld Kishegyesen eladó és vevőtől eladó holdankénti négy mázsa buzáért haszonbérbe veszi. Dezső, Nyomtató u. 12. 712

TÜZIFA
és szén legelőnyösebb beszerzési forrása Erdélyi tüzifa behozatali rt. Telefon 12-50. és 10-93. 388

Gumikabátot,
gyermekruhát olcsót és jót csak a Budapesti Férfi-ruha Aruházban vásárolhat, Csapó uca 17. Szin- ház-átjáró. 669

Kényszerkölcsönkötvényeket

vesz,
Kényszerkölcsönhátrálékot
előnyösen befizet
Dr. Balázs Jenő bankháza
Debrecen.
Piac-utca 89. sz. Római-kövőházzal szemben, Blattner-ház.

Eladó
új háló, bőrgarnitúra, plüschdivá- nyok, hencserek, tükrök, kerék- pár, több butorok. Széchenyi uca 8., Szentpéteri. 655

Butorszínór,
paplangomb Barcza paszományos- nál legolcsóbb. Degenfeld tér 3. 229

Cukrászda
Kossuth 22., más vállalat miatt azonnal eladó vagy átadó. 4239

Csapó uca 67.,
Bálint József asztalos ajánlja saját készítésű butorait. 306

Hordós káposzta
kapható Kornhausernél, Simonffy uca 5., kapuátjáró és Csapó uca 19., szinház-átjáró. 665

Cementlapok,
betoncsövek, kutgyűrűk legolcsóbb- ban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárugyárában. Debrecen, Hatvan-u. 7. 452

Szabó vasaló kályhák,
kaszák, kapák, fürdőkádak, nyug- székek legolcsóbban Nagy vasüz- letében. Csapó ucai forduló. 663

Hathoidas
buzatermő aljhomok város alatt eladó. Dezső, Nyomtató u. 12. 712

Női és férfi
divatkalapok a legújutányosabban beszerezhetők M. Nagy Mihály kalaposnál, Szinház-átjáró. Alaki- tások gyorsan és pontosan eszkö- zöltetnek. 438

Olcsón
vehet gummitalpu tornacipőt min- den színben Emerich Samu cégnél, Csapó uca 7. 231

Butorok
egolcsóbb beszerzési helye Hauser- nél, Simonffy uca 2/c, városi bér- ház. 256

Valódi
angol tavaszi ujdonságok megér- keztek. Hitelesítve egyéneknek részletre is. Kupfer, Kistemplom- bazár. 244

Karbolineum
nagy és kis mennyiségben kapható Klein festéküzlet, Arany János uca 10. (udvarban). 368

Téglát,
cserepet, meszet, cementet, só- dert, stukator nádat legolcsóbban Rosenfeld Kálmánnál kaphat és megrendelhet. Költségvetést sze- mélyesen bemutatom. Telep: Sa- létrom 12. Telefon 674. 297

Kalapok
alakítását, tisztítását vállalom. Uj kalapok legszebb modellekben olcsón szerezhetők be Oláh József kalapkereskedőnél, Piac uca 63. 308

Perzsaszőnyeget
kéz alatt vennék. Cim a kiadóban 3965

Jóminőségű butorok

olcsó árban
részletfizetésre is
kaphatók
WEINSTOCK HENRIKNÉL
Miklós utca 2., Apolló-butorüzlet.

Mérleget, sulyokat
hitelesítve javít
BIHARI mérlegkészítő
Miklós-utca 18.

MÁTÉ SANDOR
ny. m. kir. állampénztári tanácsos
O. F. B. ingatlanirodájának hirde- tései:

Eladó földek: Ondódon 10 és 136 holdas, Nagycserén 15 és 50 holdas, Bellegelön 6 holdas és köz- vetlen a város alatt öt holdas.

Eladó házak:
Miklós uccán modern hatszobás. Rákóczi és Arany János uccán modern ötszobás.

József kir. herceg és a város minden főbb uccáján modern négy, ötszobás házak.

Ezeket kívül nyaralókra és több mint 130 házra van eladási meg- bizásom.

Iroda: Széchenyi uca 55., bent az udvarban. 4294

Szoboszólói gyógyforrásvizet
házhöz szállít Polgár fuvarozási váll. Megrendelhető Pintér éksze- resznél, Tisza-palota, Bika sör- csarnok főpincérénel és 14-49. te- lefonon. 4289

Kapák,
ásók, fonatok, méhészeti cikkek, műlép kapható Bakos vaskeres- kedésében, Csapó 86. 305

Eladó
jókarban levő ház, beköltözhető, van rajta 3 szoba, 2 konyha, elke- rített baromfiudvar, tyukolák, fás- kamarák, szivattyus kut és gyü- mölcsfák, 375 négyszögöl földdel. Értekezni a helyszínen: Tócskerti, Faiskola uca 7/g. Özv. Polgáriné. 3876

„Portland cement”
kiváló minőségű, gyári árban ál- landóan kapható a Beocsini Ce- mentgyári Unió r.-t. kerületi kép- viselőjénél, Miklós uca 13. szám alatt. 689

Cipő olcsóság!
Férfi és női gyermekcipők, vala- mint angol szövetek olcsón besze- rezhetők Arany János uca 8., udvarban Weisznál. 679

Sírkövek
műköből, természetből olcsón kap- hatók Debreceni Működgyárnál, Fürdő uca 2. 388

Most érkezett
női és uridivat cipők olcsón lesz- nek árusítva. Makói cipőlerakat, Széchenyi uca 44. 315

Mész,
darabos és oltott, cement és min- dennemű építkezési anyagok, tüzi- fa, hasábban, aprítottan a legszöli- dabb kiszolgálásban kapható. — Fischer Béla, Hatvan uca 64. 440

Bontásból
ócska téglá, fa, redőnyös ajtó el- adók. Szent Anna 12. 4278

Gyógyszertárt

Debrecenben vagy annak kö- zelében
megvételre
keresek. Részletes írásbeli aján- latokat „Havi forgalma 3-4 ezer pengő” jeligére a kiadóba kérek.

Tavaszi
harisnya-, kesztyűvásár!
Árban, minőségben
utólérhetetlen!
ROYAL ÁRUHÁZ
PIAC UCCA 53
Ez előtt Weisz József

Király kávé!
mégis a legjobbak! Aromás, za-
matos, a vevő előtt pörköltve, me-
leg állapotban kapható. Degenfeld-
tér 11. sz. 217

Hencserek,
diványok, matracok, készen kap-
hatók Glattstein kárpitos mester-
nél, Püspöki palota. 614

Angol
férfi és női szövetek leszállított
árban hitelképeseknek részletre
Weisz Ignácnál, Piac 73. 303

Gyermekdivatházban
Városháza (főkapu mellett) babi-
ruhák 2 pengő 50 fillér, magyar
ruhák 4 pengő 20 fillér, játszó-
ruhák 4 pengő 40 fillér. Fiu erős
vászonzöltöny 6 pengő 40 fillér. —
Leányka és fiu fehérművek olc-
són kaphatók.

Eladó
egy jókarban levő cséplőgép. Ke-
mény György, Bánk-tanya 112.
4295

Takaréktűzhelyek
legegyszerűbbtől legdiszesebbig —
készen kaphatók. Lakostanuló-
nak fiu felvétetik. Kandia 15. 4296

Kézimunka-
anyagok, fonalak, gépszurozás,
plisszírozás legolcsóbban Szilágyi-
nál, Széchenyi ucca 1. 291

Rózsafák
mellé olajbafestett szép védőkarók
készülnek és legolcsóbb áron sze-
rezhető be Könyves Tóth Antal-
nál, Rákóczi ucca 14. sz. 669

Vasárúkat
és mindenféle háztartási cikkeket
részletfizetésre is legolcsóbban be-
szerezhet Farkas Aron vasüzleté-
ben, Csapó u. 18. sz. 4279

Eladó
egy jókarban levő cséplőgép. Ke-
mény György, Bánk-tanya 112. 657

Kocsik,
disznóbőrös homokfutó eladó
Oláh kocsigyártónál, Rákóczi uc-
ca 11. 671

Permetezők,
kaszák, kapák, fűrdőkádák, nyug-
székek legolcsóbban Nagy vasüzle-
tében, Csapó uccai forduló. 663

Üzletberendezés
drougeria, illatszertár, vagy pi-
perecikkekhez alkalmas, olcsó
áron azonnal eladó Lukács
Gyulánál, Büdszentmihály. 4243

Parti árban
eladom szezonból visszamaradt
egész finom őszi és nyári öltöny-
kelmeket, 3 méterenként is. Kivá-
natra elkészítem. Roth uriszabó,
Bika-bérbház. 695

Kiváló minőségű tégláink
eladását megkezdettük. Építkezé-
sekre olcsó kölcsönt nyújtunk. —
Alföldi Takarékpénztár Debrecen-
ben (Bika-szállóval szemben).

MÁRVÁNYMOZAIK,
cementlapok, betonárúk, építési
anyagok a legolcsóbban beszerez-
hetők a Debreceni Működgyárnál.
Fürdő ucca 2. sz. 388

10 szövöszék,
üzemképes, olcsón eladó. Katz,
Széchenyi ucca 23. 4275

Kis vendéglő,
nagyforgalmu, 47 éve fennáll, Csa-
pó ucca legforgalmasabb helyén,
italmérési engedéllyel, lakással
azonnal eladó. Csapó ucca 40. sz.,
vendéglő. 4298

Singer-
kerékpárok, gumik, alkatrészek
legolcsóbban beszerezhető Molnár
Testvéreknél, Nagytemplomnál. —
Telefon 727. 680

Nagy
Wertheim-kassza eladó, megte-
kinthető Magyar Általános Hitel-
bank épület, dr. Jakobovits és dr.
Hegedüs ügyvédi irodában. 722

RÉZÖSTÖK RÉSZLETFIZETÉSRE
is Mándokínál, Arany János ucca
13. 284

Siremlékek
már 40 pengőtől kaphatók. Sir-
szegélyek, sirbaltok legjutányo-
sabb árban. Harkányi Ede szob-
rász és kőfaragó mesternél, Piac
ucca 83. 521

KERESLET

Varrodába
ügyes kézilány felvétetik. Silber
Linus, Teleki ucca 90. 4291

2 szobát,
előszobát keresek varroda részé-
re. Cim a kiadóban. 698

Szerény igényű
kereskedelmi végzettségű irodista-
nő gyakorlattal foglalkozást ke-
res, esetleg kauciót is ad. Cim a
kiadóban. 4266

Egy
különbejárati csinosan burtozott
szoba június 1-re kiadó. József
kir. herceg u. 35., II. em. 4284

Különbejárati
burtozott uccai uriszoba a város
legszebb pontján kiadó. Értekezni
lehet Deutsch Lajosnál, posta mel-
lett. 4280

Egy
különbejárati burtozott szoba
kiadó. Arany János ucca 15. sz.
4305

Öt szobás
uccai és háromszobás udvari lakás
Deák Ferenc ucca 9. szám alatt
kiadó. Értekezés: dr. Csáthynál
ügyanott. 4293

Kiadó
központon bolt, ingatlaniroda —
(bennlakhat), árnyas sörözőhely
(italmérés, sörgyár, lakás volna).
Csapó ucca 19. 4203

A MARGIT-FÜRDŐ STRANDFÜRDŐJE

MEGNYILT!

*Fürdés reggel 6 órától este 8-ig
egésznap nőknek és férfiaknak!*

Idény-, havi, előnyös családi bérletek és kedvezményes
fűtetjegyek a pénztárnál kaphatók.

**A villamosokban a kalauzoknál uszodajegy az oda
és visszautazással együtt 80 fillérért válthatók.**

Bejáró
takarító azonnalra felvétetik.
Püspöki-palota, III. em. 26. ajtó. 4290

Egy
megbízható egyén bármily bizalmi
állást elvállal. Cim a kiadóban. 3959

Cement-cserép
gyártásban jártas munkások felvé-
tetnek. Bürger, Hajdusámsón. 4265

Szerény,
megbízható német leányt keresek
két gyermek mellé Nyiregyházára.
Jelentkezni Darabos ucca 44.,
Sztepanov. 4276

Első szobaleányt
keres hosszú és jó bizonyítványok-
kal Bodor földbirtokos, Nyiregy-
háza. 4282

Azonnali
belépésre fiatal lüszér- és vegyes
szakmát értő segédet felveszek, de
csak vidéken tanultak küldhetik
be ajánlataikat. Lindenfeld Gyula,
Esztár. 4281

Uccai
pince-üzlethez kiadó. Széche-
nyi ucca 5. 4283

VEGYES

Kézimunka
és gyermekdivatszalon gyermek-
kabátokat, ruhácskákat, kézzel
plissézett aljakat, pongyolákat,
fehér himzetteket, monogrammo-
zásokat olcsón vállal. Himzőnő
kerestetik. Arany János ucca 16.
4300

Női szabászati
tanfolyamot tart a szabók szak-
csoportja, tandíj 14 pengő, mely
részletben is fizethető. Beiratkozni
lehet vasárnap d. e. 10—12-ig.
hétfőn, kedden este 7—8-ig a
Munkás-Otthonban, a szabászatot
Roth Rózi cég szabásza tanítja. 4202

60 hold
elsőosztályú feketeföld kiadó. Ér-
tekezni: Péterfia u. 42., földszint,
jobbra. 4301

Bolt,
lakás, műhely, raktár azonnal ki-
adó Sümeginél, Csapó ucca 11.
4287

Degenfeld tér 10.
alatt két uccai parkettes szoba
irodának, rendelőnek kiadó. Eme-
let, dr. Weisz. 4288

Egy
burtozott szoba egy vagy két
fiatembernek olcsón kiadó. Jó-
zsef kir. herceg u. 41. 4304

A központon
egy üzlet kiadó. Értekezni lehet:
Arany János ucca 19. 4299

Plissézé,
gouvré olcsón és szépen készül.
Külsővásártér 16., Arany János u.
végén. 4297

Négyszobás
modern lakás, újonnan festve, aj-
tók fehérre emailrozva, azonnal
kiadó. Hunyadi ucca 17. 4292

Kiadó
péksütőde két kemencével. Ceg-
léd u. 18. 4285

DIENES JÓZSEF

v. községi főjegyző
Országos Földbirtokrendező
Bíróság által engedélyezett
INGATLANFORGALMI,
kereskedelmi és biztosítási
IRODÁJA
FÜVÉSZKERT UCCA 16
(Saját ház.)
TELEFON: 14-98 SZ.

FOGLALKOZIK
ingatlanok adás-vétele, par-
cellázás, lakás és földbérlet,
pénzkölcsön, kereskedelmi
és mindenféle biztosítási
ügyletekkel a legelőnyösebb
feltételek mellett.

FELVILÁGOSÍTÁS
díjtalan!!
Részletes leírások az irodában megtekinthetők.

Sirkövek,
fejfékővek műköből és termés-
köből legolcsóbban beszerezhe-
tők és megrendelhetők Polgári
Lajos, Tócskert, Faiskola u. 7/g.
Lajos, Tócskert, Faiskola u. 7/g.
3938

Különbejárati
csinosan burtozott szoba uriem-
ber részére azonnal kiadó. Klein,
Degenfeld-tér 3. 4277

Pékműhely
lakással nagyközségben azonnal
kiadó. Cim a kiadóban. 4261

4 VAGY 5 SZOBAS
lakást keresek lehetőleg a köz-
ponton lelépéssel, esetleg cserélés
útján. Cim a kiadóban.

„Anni“
kalapszalonn 3 pengőért alakit mo-
dell után, 8 pengőért már nyári
ujdonságok kaphatók. (Csapó u.
58.) 691

Lusztig Ernő
műasztalos, Deák Ferenc ucca 10.
Vállal mindenféle asztalos mun-
kákat legjobb kivitelben, olcsó ár-
ban. 678

Molnár Testvérek
világhírű kerékpárok, varrógépek,
alkatrészek raktára, javító műhe-
lye, Nagytemplomnál. Telefon 727.
680

Zsinór,
rojt, harisnyafejlesztés, szemfelsze-
dés Paszománygyárban, Piac u.
32., udvarban. 570

Facementtetők
javítását szakszerűen végzi Lu-
kács Vilmos és Testvére, Debre-
cen, Hatvan u. 7. 452

Irodának
két nagy, egy kisebb szoba Piac
41. kiadó. Moskovitsnál, Hatvan 5.
4264

Lakodalmakra,
estélyekre kölcsönzők üveg és
porcellánedényeket. Berger, Piac
u. 66. 702

Két
burtozott szoba, vagy esetleg egy
különbejárati szoba kiadó. Szé-
chenyi u. 25. 4270

Képkeretkezést,
ovál, Blandel szögletes legolcsóbb-
ban készítek. Berger, Piac ucca 66.
702

Vendéglősház
körutnál, kitűnő üzlettel, 380 mil-
lió, száztötvennel átvehető. —
György, Budapest, Conti ucca hét.

MENEKOLT ÓRAS
szakszerűen, meglepő olcsón vál-
lal javításokat. Rákóczi u. 36. sz.